

راهکار کوتاهمدت برای درمان اقتصاد

شرق / علی قنبری .

عضو هیأت علمی دانشگاه تربیت مدرس

اقتصاد ایران با مشکلاتی مانند تعمیق رکود در بازارهای مهمی مانند مسکن و سرمایه و همین طور بحران اشتغال روبه‌روست؛ مشکلاتی که گاهی حتی در زمان جنگ تحمیلی نیز با آن روبه‌رو نبوده است. این موضوع یکی از مهم‌ترین دغدغه‌های دولت یازدهم بوده است که تاکنون در زمینه ارائه راهکار برای خروج از این رکود و اصلاح شاخص‌های اقتصاد کلان از قبیل اشتغال در این دولت اقدامات گسترده‌ای شده و چندین بسته سیاستی تدوین شده است. این اقدامات گرچه منجر به تثبیت شرایط و جلوگیری از تعمیق رکود شد، اما نتوانست مشکلاتی از قبیل اشتغال و رشد پایین بخش تولید را حل کند. یکی دیگر از راهکارهایی که اخیراً به مرحله اجرا درآمده، تشکیل ستاد فرماندهی اقتصاد مقاومتی است. این ستاد در راستای افزایش قدرت انعطاف‌پذیری اقتصاد کشور، یکی از نقاط بروز رکود اقتصادی کشور یعنی پایین بودن بهره‌وری دولت و بخش تولیدی را به‌درستی تشخیص داده است و راهکارهای ابلاغی آن به دستگاه‌های دولتی نشان از همین موضوع دارد.

ادامه در صفحه ۳ /

خبرگزاری آریا /

اقتصاد رنجور صنعت برق و راهکارهای برون رفت از آن

های کلیدی این صنعت را آنچنان تحت الشعاع قرار داده که امروز بدهی ۳۰ هزار میلیارد تومانی وزارت نیرو به نظام بانکی و بنگاه‌های اقتصادی را شاهد هستیم.

بدهی که از مابه‌التفاوت قیمت تمام شده و قیمت تکلیفی برق ناشی می‌شود، بدین معنی که در حال حاضر قیمت تمام شده هر کیلووات ساعت برق بدون احتساب خوراک گاز در حدود ۸۵ تومان است در صورتیکه عایدی وزارت نیرو از محل فروش برق بطور متوسط ۶۰ تومان است که ۱۰ تومان از این مبلغ نیز به هدفمندی یارانه‌ها تعلق می‌گیرد. به عبارتی بیش از ۴۰ درصد قیمت تمام شده برق به وزارت نیرو باز نمی‌گردد لذا تراز مالی این وزارتخانه همواره در حال منفی شدن است و به همین دلیل منابع مالی لازم جهت پرداخت بدهی‌های معوقه و ایضا سرمایه‌گذاری‌های متناسب با تقاضای موجود را در اختیار ندارد.

ادامه در صفحه ۳ /

هشت سال دوران جنگ تحمیلی صنعت برق را آنچنان آبدیده نمود که با افتخار میتوان گفت اینک از مرز ۹۵ درصد خودکفایی گذر کرده و با ۷۴۰۰۰ مگاوات ظرفیت نصب شده، رتبه نخست در منطقه و چهاردهم در دنیا را به خود اختصاص داده است و با صدور کالا و خدمات به بیش از چهل کشور دنیا، به صنعتی پیشرو و تاثیرگذار در توسعه اقتصادی کشور مبدل گردیده که بالطبع مرهون ایستادگی و پشتکار مدیران، متخصصین و کارگران فعال در این حوزه است.

سه‌م ۵/۱۴ درصد صنعت برق از ارزش افزوده کل صنعت، بهره‌مندی تمام شهرها و بالغ بر ۹۹ درصد روستاهای کشور از انرژی برق و عهده دار بودن ۱۰ درصد اشتغال کل صنعت، تنها گوشه‌ای از جایگاه تاثیرگذار صنعت برق را نمایان می‌سازد لیکن علیرغم تمام دستاوردهای برشمرده، اقتصاد رنجور و آسیب‌پذیر برق به گلوگاهی جدی در این صنعت بدل شده است و آثار و تبعات نامطلوب آن، فعالیت

پیام باقری / عضو هیات مدیره سندیکای صنعت برق ایران

خبرگزاری آریا-امروزه نقش صنعت برق در روند توسعه اقتصادی بر کسی پوشیده

نیست. صنعتی زیربنایی و استراتژیک که میزان بهره‌مند بودن از آن بعنوان یک شاخص مهم در ارزیابی توانمندی و پویایی کشورها قلمداد می‌شود. تصور دنیایی عاری از انرژی برق به کابوسی می‌ماند که از درجه وابستگی جوامع بشری به این متاع ارزشمند و گرانبقدر حکایت دارد، اما این صنعت در کشورمان با فراز و فرودهایی مواجه بوده است. خروج متخصصین و شرکت‌های بزرگ خارجی پس از وقوع انقلاب اسلامی و پشت سر گذاشتن

اخبار صنعت برق

ایران به ضمانت بانکی برای اجرای خط انتقال برق از ارمنستان نیاز دارد

مشاور عالی وزیر نیرو در جلسه بررسی روند اجرایی پروژه خط سوم انتقال برق از کشور ارمنستان به ایران، بر تامین ضمانت نامه های بانکی برای اجرای این پروژه و سایر طرح ها در خارج از کشور تاکید کرد.....ادامه خبر

سرمایه گذاری شرکت استرالیایی روی نانوباتری با دانسیته انرژی بالا

یک شرکت استرالیایی ۱/۶ میلیون دلار روی فناوری جدیدی برای ساخت باتری با دانسیته جریان بالا انجام داده است. این نانوباتری از فناوری پنتت شده ای برخوردار است که عملکرد آن در آزمایشگاه به اثبات رسیده و اکنون با این سرمایه گذاری قرار است نمونه اولیه صنعتی آن ساخته شود.....ادامه خبر

سرمایه گذاری فورد، فیات و GM روی نانوباتری ویژه خودرو

شرکت های فیات، فورد و جنرال موتورز با یک سرمایه گذاری مشترک به دنبال ساخت آند جدیدی برای باتری های مورد استفاده در خودروهای الکتریکی هستند. برای این کار، ۴ میلیون دلار به مدت ۳۰ ماه هزینه خواهد شد تا از ترکیب گرافن و سیلیکون، آندی برای باتری یون لیتیوم ساخته شود.....ادامه خبر

پیش بینی افزایش پیک مصرف تا ۵۲ هزار مگاوات در ابتدای هفته جاری

مدیرعامل توانیر در جمع خبرنگاران با اشاره به پیش بینی گرمای شدید در روزهای ابتدایی هفته

آینده و احتمال افزایش مصرف برق تا ۵۲ هزار مگاوات خواهان کنترل مصرف و صرفه جویی بیشتر مردم در مصرف برق شد.....ادامه خبر

«عشق آباد» به پاکستان و هند برق صادر می کند

رئیس جمهور ترکمنستان با اشاره به افزایش میزان تولید انرژی برق در این کشور، از برنامه «عشق آباد» برای صادرات برق به پاکستان و هند خبر داد.....ادامه خبر

ذخیره نیروگاههای کشور در حد نامطلوب قرار گرفت

پیک مصرف برق کشور روز گذشته (جمعه ۱۸ تیر ماه ۹۵) در حالی به بیش از ۴۴ هزار مگاوات رسید که میزان ذخیره نیروگاههای کشور به حدود ۲۹۸۰ مگاوات رسید.....ادامه خبر

پیک مصرف برق در محدوده ۴۴ هزار مگاوات

پیک مصرف برق کشور روز گذشته (جمعه ۱۸ تیر ماه ۹۵) به بیش از ۴۴ هزار مگاوات رسید.....ادامه خبر

نقشه راه ایجاد سیستم یکپارچه مدیریت انرژی و محیط زیست در منطقه پارس

نقشه راه ایجاد سیستم یکپارچه مدیریت انرژی و محیط زیست با پشتیبانی ستاد توسعه بهینه سازی انرژی و محیط زیست در منطقه پارس عملیاتی می شود.....ادامه خبر

سی و نهمین همایش شیمی نیروگاههای کشور برگزار می شود

سی و نهمین همایش شیمی نیروگاههای کشور روزهای ۱۴ و ۱۵ دی ماه ۹۵ به میزبانی شرکت مدیریت تولید برق اصفهان در نیروگاه اصفهان برگزار می شود.....ادامه خبر

اقتصادی

مصوبه شورای عالی اجرای اصل ۴۴ ابلاغ شد

وزیر اقتصاد، تصویب نامه شورای عالی اجرای سیاست های کلی اصل ۴۴ قانون اساسی را برای اجرا ابلاغ کرد.....ادامه خبر

ایران در شاخص لجستیک ۱۸ پله صعود کرد

تهران - ایرنا - گمرک ایران اعلام کرد: براساس گزارش سال ۲۰۱۶ بانک جهانی، رتبه ایران در مجموع ۶ حوزه شاخص لجستیک با صعودی ۱۸ پله ای به رتبه ۹۶ ارتقا یافته که فضای تعامل مثبت در مناسبات بین المللی دولت تدبیر و امید در بهبود این شاخص، تاثیر بسزایی داشته است.....ادامه خبر.

چشم انداز جهانی پروژه های سرمایه ای و زیرساخت تا سال ۲۰۲۰

دانشگاه آکسفورد با انجام پژوهشی، سرمایه گذاری تا سال ۲۰۲۰ را در دو سناریوی خوش بینانه و بدبینانه، بررسی کرده و بر اساس نتایج این مطالعه، این چشم انداز در بلندمدت مثبت است، اگرچه ممکن است در کوتاه مدت به دلیل نوسان بازارهای مختلف، کشورها استراتژی های جایگزین برای پروژه های اولویت دار خود تعیین کنند.....ادامه خبر

وعده ویتنام برای گسترش تجارت با ایران

رئیس سازمان توسعه تجارت ایران از وعده ویتنام برای گسترش تجارت با ایران خبر داد.....ادامه خبر

طرح جامع مالیاتی امسال اجرا می شود

رئیس کل سازمان مالیاتی با اعلام اینکه اجرای کامل قانون مالیات بر ارزش افزوده از برنامه های اصلی سازمان است، گفت: در سال جاری اجرای طرح جامع مالیاتی به عنوان «اقدام ۹۵» در دستور کار است.....ادامه خبر

جدول قیمت سکه و ارز روز شنبه منتشر شد

جدول قیمت انواع سکه و ارز روز شنبه در بازار منتشر شد.....ادامه خبر

قواعد بازی در خیز اقتصادی

«توسعه و رشد اقتصادی مستلزم به کار گرفتن چه نوع اقداماتی است و ایران چگونه می تواند به رشد اقتصادی مناسب دست یابد؟» در پاسخ به چنین سوالاتی اقتصاددانان و فعالان اقتصادی می گویند: عناصر توسعه اقتصادی توجه به «حقوق مالکیت»، «استحکام قراردادهای» و «وجود رقابت» است.....ادامه خبر

بخش خصوصی نق نمی زند، فریاد می زند

دکتر فرهاد فزونی نماینده اتاق تهران.....ادامه خبر

نامه رئیس جمهوری و ۴ نکته شاهین بیات .....ادامه خبر

ادامه از صفحه ۱

اقتصاد رنجور صنعت برق و راهکارهای برون رفت از آن

ادامه از صفحه ۱

صنعت برق با رشد میانگین ۶۰ درصد تقاضای سالیانه مواجه است و برای پوشش این تقاضا می بایست ۵۰۰۰ مگاوات نیروگاه جدید احداث و وارد مدار شود. این امر مستلزم حداقل ۵ میلیارد دلار سرمایه گذاری سالیانه در بخش تولید است.

همچنین مبلغ ۵ هزار میلیارد تومان سرمایه گذاری نیز در بخش های انتقال و توزیع به آن اضافه می شود که این مبالغ حاکی از حداقل حجم سرمایه گذاری مورد نیاز آن هم تنها در بخش های تولید، انتقال و توزیع است.

از سوی دیگر حوزه های دیگر این صنعت از جمله انرژی های تجدید پذیر، کاهش تلفات، ارتقاء بهره وری و راندمان، هوشمند سازی شبکه، ترمیم و تعویض تجهیزات مستعمل و امثالهم نیز نیازمند سرمایه گذاری هستند. بعنوان نمونه ایران نیز همچون بسیاری کشورهای دیگر که از سوخت فسیلی برای تولید انرژی برق استفاده می نمایند نسبت به کاهش استفاده از این نوع سوخت به جامعه جهانی متعهد شده است، لذا وزارت نیرو تولید ۸۰۰۰ مگاوات انرژی از منابع تجدید پذیر را تا ده سال آینده در دستور کار خود قرار داده که مستلزم حداقل ۱۲ میلیارد دلار سرمایه گذاری است و یا تبدیل نیروگاه های گازی به سیکل ترکیبی، ارتقاء راندمان تولید نیروگاه های کشور که در حال حاضر بطور متوسط ۳۷ درصد است از طریق جایگزین نمودن توربین های موجود با توربین های کلاس بالاتر و همینطور تک رقمی شدن تلفات در شبکه که ۱۱ درصد در سال ۹۴ اعلام شده، همگی

راهکار کوتاهمدت برای درمان اقتصاد

نشانه های نفتی بودن اقتصاد و صنعت و پایین بودن بهره وری آنهاست چراکه از کاهش قیمت نفت و درآمدهای ارزی کشور ناشی می شود. اگر این دو معضل اقتصادی به درستی تشخیص داده و به صورت فوری و کوتاهمدت درمان شوند، منجر به جلوگیری از اخراج های گسترده کارگران و درمان معضل بی کاری خواهند شد. تدوین شکل های نوین در تجارت بین الملل ایران برای جلوگیری از خروج ارز و روش های پرداخت اعتباری یکی از کم هزینه ترین انواع تأمین مالی دولت و افزایش قدرت این تأمین برای دولت است. گرچه ریسک ایران با وجود پسابرجام هنوز کاهش نیافته است اما با وجود موضوع هزینه بدهی خارجی برای اقتصاد کشور، باید هزینه و فایده استقراض خارجی ارزیابی و برآورد علمی و دقیق شود. از دیگر راهکارها، تعریف پروژه های سودآور و بازپرداخت آن از محل همان پروژه هاست. تبیین درست رابطه بین بسته ها و سیاست های کوتاهمدت و بلندمدت باید در مدل اقتصادی جدید تدوین شود و حال که متولی اجرائی اقتصاد مقاومتی تعیین شده است و اراده بالایی در دولت فعلی برای حل بحران و مشکلات اقتصادی کشور وجود دارد، بهتر است شرایط اقتصاد جهانی و سیاست گذاری های اقتصادهای بزرگ مورد نظر قرار گیرد و در کنار تعیین محور توسعه که از مسیرهای بلندمدت رشد اقتصادی است، افزایش نقش ایران در تعیین قیمت نفت و بازی مناسب تری در جنگ قیمت دنبال شود.

باید بپذیریم اقتصاد ما هنوز یک اقتصاد نفتی است و نمی توان برای درمان کوتاهمدت به تجویزهای بلندمدت مانند اصلاح ساختاری رو آورد. هر دو رویکرد بلندمدت و کوتاهمدت باید به طور موازی در دستور کار اقتصاد و مجریان اقتصادی کشور باشد؛ یعنی در کنار اصلاحات ساختاری باید در شرایط فعلی منابع صندوق توسعه ملی ترمیم و مشکل تأمین مالی بخش های مولد اقتصاد برطرف شود. اقتصاد ایران، یک تکه از پازل اقتصاد جهانی است و نمی توان بدون توجه به سیاست گذاری های چین که بزرگ ترین اقتصادهای جهان را نیز تحت تأثیر قرار می دهد و صرفا با نگاهی درون گرا، به اقتصاد مقاومتی دست یافت. در حال حاضر اقتصاد جهانی به شدت متأثر از وضعیت بازارهای ارز، طلا، اوراق قرضه، قیمت نفت و سیاست گذاری های اقتصادهای تأثیرگذار مانند آمریکا و چین است. نمی توان بدون ورود به دروازه های اقتصاد جهانی و تبیین و اصلاح نقش ایران در اقتصاد جهانی، منتظر رشد اقتصادی پایدار بود.

مستلزم سرمایه گذاری هستند، حال آنکه عدم تکافوی منابع درآمدی وزارت نیرو و تنگناهای مالی ناشی از آن، چنانچه پیش تر نیز اشاره شد این وزارتخانه را در پرداخت بدهی های معوقه و انجام سرمایه گذاری های ضروری با مشکل اساسی و در نتیجه رکود عمیق در این صنعت مواجه نموده است.

قدر مسلم مهم ترین و موثرترین راهکار جهت فائق آمدن به این معضل، اصلاح قیمت فروش برق است. آثار ناشی از کم توجهی به افزایش قیمت برق به ویژه در دوره رونق درآمدهای نفتی که مابه التفاوت قیمت تمام شده و تکلیفی را پوشش می داد اکنون گریبانگیر این صنعت شده است لذا در این برهه از زمان که قیمت جهانی نفت در پایین ترین سطح خود در سال های اخیر قرار دارد، فرصت طلایی برای واقعی کردن قیمت حامل های انرژی به ویژه قیمت برق بدست آمده که می توان تمهیدات لازم برای تحقق این امر را بصورت تدریجی و در طول برنامه ششم توسعه در نظر گرفت تا به تبع آن، ضرب آهنگ توسعه سرعت پیدا کند و چرخ اقتصاد کشور با توان بیشتری به حرکت درآید و ضمن واقعی شدن اقتصاد انرژی، فشار ناشی از تحمیل پرداخت یارانه ها نیز از دوش دولت برداشته شود.

در همین راستا نباید از ظرفیت های قانونی موجود غافل شد که شاخص ترین آن، ماده ۶ قانون حمایت از صنعت برق است که در آذر ماه سال گذشته ابلاغ شد. طبق این ماده قانونی، قانون گذار سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور را موظف نموده تا اعتبار لازم جهت پرداخت مابه التفاوت قیمت تکلیفی و تمام شده برق را پس از تأیید سازمان حسابرسی کل کشور در بودجه سنواتی پیش بینی نماید تا در فواصل سه ماهه به وزارت نیرو پرداخت گردد.

حتی قانون گذار به همین میزان بسنده نکرده و در تبصره ذیل این ماده، سازمان مدیریت و برنامه ریزی را موظف به محاسبه این مابه التفاوت از سال ۱۳۸۸ تا سال ۱۳۹۳ بر اساس صورت های مالی مورد تأیید سازمان حسابرسی کشور و پیش بینی پرداخت آن به وزارت نیرو در لوایح بودجه سنواتی نموده است تا از این طریق، توان مالی لازم برای تادیه بدهی های معوقه و ایضاً سرمایه گذاری در حوزه صنعت برق ایجاد گردد.

لیکن متأسفانه نه تنها اثری از این ماده قانونی در بودجه ۱۳۹۵ مشاهده نمی شود، بلکه با حذف تبصره ۲۰ از بودجه، امکان برخورداری از مزایای بازار بدهی موضوع مواد یک و دو قانون رفع موانع تولید رقابت پذیر و ارتقاء نظام مالی کشور که زمینه تهاوت بدهی دولت و در عین حال وزارت نیرو را از طریق انتشار اوراق خزانه و صکوک فراهم می آورد را عملاً بلااثر می نماید.

به موازات اصلاح ساختاری اقتصاد برق، جذب سرمایه مستقیم خارجی یا FDI نیز راهکار بعدی تامین منابع مالی در صنعت برق به شمار می رود چراکه این روش جذب سرمایه به لحاظ ایجاد روابط اقتصادی بلند مدت و التزام به حفظ منافع پایدار طرفین، بیش از روش سرمایه گذاری غیر مستقیم به نفع کشور است.

ثبات فرآیند سرمایه گذاری در روش سرمایه گذاری مستقیم منجر به چسبندگی بیشتر سرمایه گذار به سیستم اقتصادی کشورمان شده و در نتیجه خروج سرمایه گذار در مواجهه با نکانه های اقتصادی، میسر نمی گردد، مگر با صعوبت و تحمیل هزینه های سنگین.

در عین حال، جذابیت های معتنا به و ظرفیت های جالب توجه موجود در صنعت برق ایران، نظر سرمایه

گذاران و هیات های خارجی را در پسابرجام به سمت خود معطوف نموده که به خودی خود موقعیت مناسبی را در اختیار وزارت نیرو قرار می دهد تا از یک طرف بخشی از منابع مالی مورد نیاز خود را تأمین نماید و از طرف دیگر عواید و منافع سرمایه گذاری مستقیم از جمله انتقال دانش فنی و تکنولوژی، تولید محصول مشترک با کیفیت استاندارد، اتمام طرح های نیمه کاره و اشتغالزایی مستقیم، انتقال دانش مدیریتی روزآمد، گسترش بازار عرضه و گردش مالی بنگاه های اقتصادی فعال در این صنعت، کاهش قیمت تمام شده و ایجاد ارزش افزوده بیشتر، توسعه صادرات کالا و خدمات و النهایه رونق اقتصادی را نصیب صنعت برق کشورمان نماید منتهای باید توجه داشت که ترغیب سرمایه گذاران مستقیم، مستلزم بهبود مولفه های اقتصادی، سیاسی و حقوقی و همچنین بهبود فضای کسب و کار است.

بنابراین رفع دغدغه های سرمایه گذاران بخصوص در ارتباط با موضوعاتی از قبیل شفافیت محیط کسب و کار، میزان دخالت دولت، نرخ ارز، مرادوات مالی و ساختار نظام بانکی، ثبات قوانین، فساد اداری، هزینه های تولید، نظام جبران خسارات قراردادی، ریسک سلب مالکیت و امثالهم، گامی مهم در مسیر ایجاد بسترهای لازم جهت جذب سرمایه مستقیم محسوب می گردد که لازم است مورد مذاقه جدی قرار گیرد.

اکنون که فصل جدیدی در اقتصاد کشور در حال رقم خوردن است انتظار می رود مسئولین و نهادهای ذیربط ضمن الگوبرداری از سیاست های ابلاغی اقتصاد مقاومتی، با تکیه بر توانمندی ها و استعداد های متعدد و بی شمار داخلی، حمایت از تولید ملی را در دستور کار خود قرار داده و با بکارگیری ظرفیت های موجود، زمینه را برای توسعه اقتصاد کشور فراهم آورند.

ایرنا/ یک مقام مسئول:

ایران به ضمانت بانکی برای اجرای خط انتقال برق از ارمنستان نیاز دارد

تهران - ایرنا - مشاور عالی وزیر نیرو در جلسه بررسی روند اجرایی پروژه خط سوم انتقال برق از کشور ارمنستان به ایران، بر تأمین ضمانت نامه های بانکی برای اجرای این پروژه و سایر طرح ها در خارج از کشور تأکید کرد.

به گزارش ایرنا، شرکت صادرات تجهیزات و خدمات صنایع آب و برق ایران (صانیر) مجری پروژه انتقال برق هزار مگاواتی ارمنستان به ایران با همکاری پیمانکاران کشورمان از مرز «نوردوز» در شمال غربی کشور (آذربایجان شرقی) است.

«همایون حائری» مشاور عالی وزیر نیرو و «بهمن صالحی» مدیرعامل شرکت صانیر در نشست با جمعی از مدیران این شرکت، روند فعالیت ها را ارزیابی و نسبت به همکاری نکردن بانک ها در تأمین منابع انتقاد کردند.

مدیرعامل صانیر در این نشست موضوع اجرای پروژه در کشور های منطقه از جمله ارمنستان و قزاقستان را یادآور شد و گفت: همکاری نکردن بانک های کشور در تأمین ضمانت نامه های کاری از جمله مشکلات مهم پیش رو محسوب می شود.

صالحی افزود: شبکه انتقال برق ارمنستان به ایران یک پروژه راهبردی است که با تکمیل آن، امکان انتقال انرژی از همسایگان شمالی به کشورهای جنوب خلیج فارس فراهم خواهد شد.

وی اظهار داشت: همکاری نکردن بانک های ایرانی در پشتیبانی و تأمین ضمانت نامه های بانکی و کارگزاری برای اجرای پروژه های در دست اقدام، منجر به بروز

مشکلاتی برای شرکت های بین المللی و بزرگ شده است.

برپایه این گزارش، همایون حائری مشاور وزیر نیرو در این نشست افزود: اجرای خط سوم انتقال برق از ارمنستان به ایران برای دو کشور اهمیت بسزایی دارد و این پروژه از نظر سیاسی و اقتصادی بسیار مهم ارزیابی شده است.

وی اضافه کرد: وزارت نیرو برای اجرای تعهدات این پروژه با شرکت صنایع همراهی خواهد داشت و شرایط همکاری برای شرکت های بزرگ در خارج از کشور در اجرای پروژه ها فراهم شده است.

مشاور وزیر نیرو، بر حمایت و لزوم تامین ضمانت نامه های بانکی برای اجرای این طرح ها در خارج از کشور توسط شرکت های بزرگ ایرانی، تاکید کرد.

احداث خط یاد شده به طول ۲۷۵ کیلومتر ظرفیت تبادل برق بین ایران و ارمنستان از ۳۰۰ مگاوات به هزار مگاوات افزایش پیدا می کند و شبکه برق ایران به کشورهای روسیه، گرجستان، عراق و کشورهای حاشیه خلیج فارس متصل خواهد شد.

شرکت صنایع اینک ۱۸ پروژه در ۱۳ کشور جهان در دست اجرا دارد و به تازگی قرارداد ساخت نیروگاه بادی در کشور قزاقستان را با ظرفیت ۶۰ مگاوات امضا کرد. به گزارش ایرنا، جمهوری اسلامی علاوه بر جمهوری خودمختار نخجوان با هفت کشور عراق، افغانستان، پاکستان، ارمنستان، آذربایجان، ترکمنستان و ترکیه تبادل برق دارد.

پیش تر معاون وزیر نیرو در امور برق و انرژی ایران را دارای بزرگترین ظرفیت نصب شده نیروگاهی در خاورمیانه دانسته و از صادرات ۱۰ میلیارد کیلو وات ساعت برق به کشورهای منطقه در سال ۱۳۹۴ خبر داده بود.

ستاد ویژه توسعه فناوری نانو/

سرمایه گذاری شرکت استرالیایی روی نانوباتری با دانسیته انرژی بالا

یک شرکت استرالیایی ۱/۶ میلیون دلار روی فناوری جدیدی برای ساخت باتری با دانسیته جریان بالا انجام داده است. این نانوباتری از فناوری پتنت شده ای برخوردار است که عملکرد آن در آزمایشگاه به اثبات رسیده و اکنون با این سرمایه گذاری قرار است نمونه اولیه صنعتی آن ساخته شود.

ال دلبلیو پی تکنولوژی (LWP Technologies) یکی از شرکت های استرالیایی فعال در حوزه انرژی است. این شرکت اخیراً سرمایه گذاری جدیدی روی فناوری ذخیره سازی انرژی مبتنی بر گرافن انجام داده است. این فناوری از سوی شرکت برخی به عنوان تغییر دهنده دنیای باتری ها معرفی شده است.

LWP سرمایه گذاری ۱/۶ میلیون دلاری روی این فناوری انجام داده و برای تجاری سازی آن یک شرکت خطرپذیر تاسیس کرده است. این فناوری به صورت پتنتی به ثبت رسیده که در آن روشی برای سنتز ترکیب آلومینیم/گرافن برای استفاده در باتری ارائه شده است. این سرمایه گذاری به صورت مشترک با مخترع این فناوری انجام شده است.

به اعتقاد محققان باتری حاوی اکسیژن-گرافن-آلومینیم ایمنی بالایی داشته و پایدارتر از باتری یون لیتیم است. باتری تولید شده با این فناوری از دانسیته جریان بالایی برخوردار است.

نکته جالب توجه در مورد این پتنت آن است که فرآیند سنتز ارائه شده در آن که منجر به تولید گرافن با کیفیت بالا و حجم انبوه می شود، یکی از سدهای

اصلی در استفاده تجاری از گرافن است. در واقع برای استفاده از گرافن در بخش ذخیره سازی انرژی در باتری ها یا توسعه پیل های خورشیدی، این سد پیش روی محققان بوده است.

LWP اعلام کرده که این سرمایه گذاری روی توسعه نمونه اولیه ماده ای است که قرار است برای تولید باتری های یون-گرافن-آلومینیم با سرعت شارژ بالا استفاده شود. JV همکار شرکت LWP در این پروژه قصد دارد تا لیسانس این فناوری به تولیدکنندگان باتری و دیگر صنایع واگذار کنند.

ویکترو ولکوف از محققان این پروژه می گوید که آزمایش های اولیه روی باتری اکسیژن گرافن آلومینیم انجام شده است که نتایج آن نشان داده است که این باتری از ظرفیت بالایی برخوردار است. او از همکاری با شرکت LWP برای تجاری سازی این فناوری بسیار خوشحال است. ولکوف می گوید: « من با اشتیاق منتظرم تا این فناوری منجر به تولید نمونه اولیه این باتری شود که این کار با کمک LWP انجام می شود شرکتی که سابقه زیادی در تبدیل دستاوردهای آزمایشگاهی به محصولات دارد.»

خبر را در سایت اصلی در اینجا ببینید.

ستاد ویژه توسعه فناوری نانو/

سرمایه گذاری فورد، فیات و GM روی نانوباتری ویژه خودرو

شرکت های فیات، فورد و جنرال موتورز با یک سرمایه گذاری مشترک به دنبال ساخت آند جدیدی برای باتری های مورد استفاده در

خودروهای الکتریکی هستند. برای این کار، ۴ میلیون دلار به مدت ۳۰ ماه هزینه خواهد شد تا از ترکیب گرافن و سیلیکون، آندی برای باتری یون لیتیم ساخته شود.

شرکت نوپای سینود سیستمز (SiNode Systems) موفق به دریافت ۴ میلیون دلار حمایت مالی برای توسعه باتری های یون لیتیم شده است. در این باتری ها از گرافن و سیلیکون استفاده شده و قرار است شرکت های فورد، فیات و جنرال موتورز از آن ها استفاده کنند.

این حمایت مالی توسط کنسرسیوم باتری های پیشرفته آمریکا موسوم به USABC اعطاء شده است که سازمان هایی نظیر فیات کریسلر، فورد موتور و جنرال موتورز نیز بخشی از این حمایت مالی را به عهده گرفته اند. در این پروژه آند ویژه ای برای باتری یون لیتیم با کاربری خودروسازی طراحی و ساخته خواهد شد.

این پروژه ۳۰ ماه به طول خواهد انجامید و در آن تمرکز اصلی روی ساخت آند سیلیکونی گرافنی است؛ آندی که قابلیت استفاده در خودروها را داشته باشد و بتوان آن را به صورت انبوه تولید کرد. با این کار می توان باتری هایی ساخت که ظرفیت بالایی داشته و با سرعت بالاتری شارژ/دشارژ شود. در حال حاضر از گرافیت و لیتیم برای این کار استفاده شده که در نهایت باتری با ظرفیت ۳۷۲ میلی آمپر ساعت در هر گرم ایجاد می شود. این در حالی است که با استفاده از گرافن می توان باتری ساخت که بین ۱۰۰۰ تا ۲۵۰۰ میلی آمپر ساعت در هر گرم ظرفیت داشته باشد. وجود نانوحفره در این ساختار لایه ای منجر به افزایش سرعت نفوذ لیتیم شده و در نتیجه سرعت شارژ/دشارژ افزایش می یابد.

مسئولان شرکت سینود معتقداند که با این روش می‌توان باتری‌هایی با قیمت پایین تولید کرد. آن‌ها از دریافت این حمایت مالی و از این که با USABC همکاری دارند بسیار خوشحال هستند.

سمیر مایکار، مدیر عامل شرکت سینود، می‌گوید: «ما معتقدیم که فناوری آند پیشرفته ما می‌تواند عملکرد باتری‌ها را بهبود داده و هزینه تولید باتری برای خودروهایی الکتریکی را کاهش دهد.»
خبر را در سایت اصلی در اینجا ببینید.

ایلنا/مدیرعامل توانیر خبر داد:

پیش‌بینی افزایش پیک مصرف تا ۵۲ هزار مگاوات در ابتدای هفته جاری

مدیرعامل توانیر در جمع خبرنگاران با اشاره به پیش‌بینی گرمای شدید در روزهای ابتدایی هفته آینده و احتمال افزایش مصرف برق تا ۵۲ هزار مگاوات خواهان کنترل مصرف و صرفه‌جویی بیشتر مردم در مصرف برق شد.

به‌گزارش ایلنا، «آرش کردی» مدیرعامل شرکت مادر تخصصی توانیر با بیان این مطلب در جمع خبرنگاران گفت: با ورود یک جبهه هوای گرم در ابتدای هفته، سه روز اول هفته با دمای شدیدی مواجه خواهیم شد که پیش‌بینی می‌شود پیک مصرف برق از مرز ۵۲ هزار مگاوات نیز عبور کند.

وی با بیان این مطلب که پیک مصرف برق همه ساله بین ماه‌های تیر و مرداد با شدت گرفتن دمای هوا اتفاق می‌افتد، اظهار داشت: ۱۸ هزار مگاوات از مصرف برق در زمان پیک، مربوط به سامانه‌های سرمایشی

است که اگر هموطنان درجه برودت کولرهای گازی را بین ۲۴ تا ۲۶ درجه تنظیم کنند، پیک مصرف تا ۱۰ درصد کاهش می‌یابد.

مدیرعامل توانیر با اشاره به اینکه تمامی نیروگاه‌ها در مدار قرار گرفته است، ادامه داد: برای تولید برق از تمامی ظرفیت‌های موجود استفاده خواهیم کرد تا هموطنان دچار کمبود انرژی نشوند از مردم خواست تا با مدیریت در مصرف برق، وزارت نیرو را یاری دهند تا بتوانیم به سلامت و بدون خاموشی، پیک مصرف برق را پشت سر بگذاریم.

وی با بیان اینکه، هفته جاری با توجه به پیش‌بینی‌های دیسپاچینگ مرکزی بار مصرفی بیش از ۵۰ هزار مگاوات را در زمان اوج مصرف در روز شنبه جاری، تجربه کردیم، افزود: ورود سامانه گرم‌تر در هفته آینده باعث خواهد شد تا در اوایل هفته آینده مصرف بیش از ۵۲ هزار مگاوات را نیز تجربه کنیم.

کردی با اشاره به اینکه دوشنبه گذشته، صنایع بزرگ در یک اقدام داوطلبانه با مدیریت در مصرف، ۴۳۴ مگاوات در مصرف برق صرفه جویی کردند، گفت: مدیریت مصرف در تمام جهان متداول است و در سال ۲۰۱۳ در کشور کره با اعمال مدیریت در زمان پیک مصرف، بین ۵ تا ۶ هزار مگاوات مصرف پیک کاهش یافت.

وی افزود: مردم در ساعت پیک مصرف (۱۲،۳۰ الی ۱۶،۳۰) با تنظیم درجه برودت کولرها بین ۲۴ تا ۲۶ درجه و کاهش استفاده از لوازم برقی پیر مصرف می‌توانند بین ۳ هزار تا ۳۲۰۰ مگاوات در مصرف برق کشور صرفه جویی کنند.

او آنگاه به بسته‌های پیشنهادی برای صنایع و مجتمع‌های تولیدی اشاره کرد و افزود: مجتمع‌های تولیدی که دارای مولد برق هستند چنانچه در زمان پیک مصرف از برق تولیدی خود استفاده کنند، شرکت

توانیر برق تولیدی آن‌ها را هر کیلووات ۱۵۰ تومان خریداری کرده و علاوه بر آن، هزینه ۴۰ درصد سوخت مصرفی مولدهای آن‌ها را نیز پرداخت می‌کند.

مدیرعامل توانیر آنگاه به طرح ذخیره عملیاتی اشاره کرد و افزود: چنانچه صنایع با ما قرارداد امضا کنند که آمادگی دارند تا در صورت اعلام، مصرف خود را در زمان پیک کاهش دهند، حتی اگر نیاز به کاهش مصرف آنان نباشد نیز، بخاطر همین آمادگی، آن‌ها از بسته‌های تشویقی شرکت توانیر برخوردار خواهند شد. وی از کاهش مصرف به عنوان یک رقیب نیروگاهی یاد کرد و افزود: اگر با مدیریت در مصرف بتوانیم ۳۰۰۰ مگاوات کاهش مصرف داشته باشیم مانند این است از ساخت نیروگاهی با هزینه ۲،۴ میلیارد دلار جلوگیری کرده‌ایم که این موضوع به اقتصاد کشور کمک شایانی خواهد کرد.

فارس/رئیس‌جمهور ترکمنستان:

«عشق‌آباد» به پاکستان و هند برق صادر می‌کند

رئیس‌جمهور ترکمنستان با اشاره به افزایش میزان تولید انرژی برق در این کشور، از برنامه «عشق‌آباد» برای صادرات برق به پاکستان و هند خبر داد.

به گزارش خبرنگار خبرگزاری فارس در عشق‌آباد به نقل از تلویزیون ملی، نیروگاه برق جدید «وطن» واقع در استان «لباب» در شرق ترکمنستان با حضور رئیس‌جمهور و هیات دولت این کشور امروز به بهره‌برداری رسید.
«قربانقلی بردی‌محمداف» رئیس‌جمهور ترکمنستان

در این مراسم گفت: ترکمنستان با احداث نیروگاه‌های جدید موفق به افزایش تولید برق شده است و قصد دارد در آینده نزدیک صادرات برق خود را به هند و پاکستان نیز صادر کند. وی افزود: با توجه به طرح احداث خط لوله گاز «ترکمنستان-افغانستان-پاکستان-هند» توافقاتی صورت گرفته است که هم‌زمان با اجرای این طرح، احداث خط انتقال برق ترکمنستان به این کشورها نیز ایجاد شود.

راه‌اندازی نیروگاه برق جدید ترکمنستان در حالی است که معاون رئیس‌جمهور ترکمنستان از افزایش میزان تولید برق این کشور در ۴ ماه اول سال جاری میلادی و برنامه این کشور برای افزایش صادرات این انرژی به کشورهای همسایه از جمله ایران خبر داد.

«شاه‌محمد دوردولی‌اف» معاون رئیس‌جمهور ترکمنستان در امور شهرسازی و صنعت انرژی برق، چندی پیش در جلسه هیات دولت این کشور گفت: در ۴ ماه اول سال جاری میلادی (۲۰۱۶) نیروگاه‌های ترکمنستان ۷ میلیارد و ۶۰۲ میلیون کیلووات ساعت برق تولید کرده که نسبت به مدت مشابه سال گذشته میلادی ۱،۶ درصد افزایش یافته است.

دوردولی‌اف چندی پیش از تکمیل و تهیه کامل طرح جدید خط انتقال برق میان شهرهای «مرو» (ترکمنستان) و شهر مشهد خبر داده بود.

به گفته این مقام عالی رتبه دولت ترکمنستان، طرح جدید در چهارچوب سند یادداشت تفاهم بین دولت ترکمنستان و جمهوری اسلامی ایران در زمینه همکاری جهت احداث خط انتقال برق «مرو-مشهد» پس از بررسی‌های کارشناسی، تهیه و تدوین شده است.

وی افزود: طرح جدید در راستای افزایش حجم صادرات انرژی برق ترکمنستان به جمهوری اسلامی ایران و نیز در راستای اجرای توافقات سران ۲ کشور به

مورد اجرا گذاشته می‌شود.

ترکمستان هم اکنون بخشی از انرژی برق خود را به افغانستان و ایران به صورت دائم و به تاجیکستان نیز به صورت دوره‌ای صادر می‌کند.

فارس/

ذخیره نیروگاههای کشور در حد نامطلوب قرار گرفت

پیک مصرف برق کشور روز گذشته (جمعه ۱۸ تیر ماه ۹۵) در حالی به بیش از ۴۴ هزار مگاوات رسید که میزان ذخیره نیروگاههای کشور به حدود ۲۹۸۰ مگاوات رسید.

به گزارش خبرگزاری فارس، دیروز پیک مصرف برق کشور ۴۴ هزار و ۲۶۶ مگاوات بوده که این میزان در روز مشابه پارسال ۴۶ هزار و ۱۹۴ مگاوات گزارش شده بود. بر این اساس، میزان مصرف برق کشور در مقایسه با روز مشابه پارسال ۱۹۲۸ مگاوات کاهش داشت.

همچنین میزان ذخیره نیروگاههای کشور در روز گذشته به ۲ هزار و ۹۸۰ مگاوات رسید و صنایع کشور نیز سه هزار و ۵۳۲ مگاوات برق مصرف کردند. در روز گذشته میزان مبادله‌های برون‌مرزی برق ایران با کشورهای همسایه به ۱۶۶۶ مگاوات رسید. مجموع میزان صادرات برق ایران به کشورهای افغانستان، عراق، پاکستان، ارمنستان و ترکیه ۱۳۰۶ مگاوات و مجموع واردات برق از کشورهای همسایه، به ۳۶۰ مگاوات رسید. آرش کردی مدیر عامل توانیر نیز روز گذشته با بیان اینکه سر به سر شدن تولید و مصرف برق به گونه‌ای شده که میزان ذخیره برق در

وضعیت نامطلوبی است گفت: خاموشی برنامه ریزی شده نخواهیم داشت اما به هر حال با افزایش دمای هوا اگر حادثه‌ای در شبکه رخ دهد قطعاً خاموشی اجتناب ناپذیر خواهد بود. وی با بیان اینکه سر به سر شدن تولید و مصرف برق به گونه‌ای شده که میزان ذخیره برق در وضعیت نامطلوبی است گفت: خاموشی برنامه ریزی شده نخواهیم داشت اما به هر حال با افزایش دمای هوا اگر حادثه‌ای در شبکه رخ دهد قطعاً خاموشی اجتناب ناپذیر خواهد بود.

ایلنا/ برای روز گذشته گزارش شد؛

پیک مصرف برق در محدوده ۴۴ هزار مگاوات

پیک مصرف برق کشور روز گذشته (جمعه ۱۸ تیر ماه ۹۵) به بیش از ۴۴ هزار مگاوات رسید.

به گزارش ایلنا، دیروز پیک مصرف برق کشور ۴۴ هزار و ۲۶۶ مگاوات بوده که این میزان در روز مشابه پارسال ۴۶ هزار و ۱۹۴ مگاوات گزارش شده بود.

بر این اساس، میزان مصرف برق کشور در مقایسه با روز مشابه پارسال ۱۹۲۸ مگاوات کاهش داشت. همچنین میزان ذخیره نیروگاههای کشور در روز گذشته به ۲ هزار و ۹۸۰ مگاوات رسید و صنایع کشور نیز سه هزار و ۵۳۲ مگاوات برق مصرف کردند. در روز گذشته میزان مبادله‌های برون‌مرزی برق ایران با کشورهای همسایه به ۱۶۶۶ مگاوات رسید. مجموع میزان صادرات برق ایران به کشورهای افغانستان، عراق، پاکستان، ارمنستان و ترکیه ۱۳۰۶ مگاوات و مجموع واردات برق از کشورهای همسایه، به ۳۶۰ مگاوات رسید.

ایسنا/

نقشه راه ایجاد سیستم یکپارچه مدیریت انرژی و محیط زیست در منطقه پارس

نقشه راه ایجاد سیستم یکپارچه مدیریت انرژی و محیط زیست با پشتیبانی ستاد توسعه بهینه‌سازی انرژی و محیط زیست در منطقه پارس عملیاتی می‌شود.

به گزارش ایسنا، معصومه برارزاده، مسؤول کارگروه طرح پژوهشی نقشه راه ایجاد سیستم یکپارچه مدیریت انرژی و محیط زیست در منطقه ویژه اقتصادی پارس با تبیین اهداف و رسالت‌های سازمان منطقه ویژه پارس در حوزه بهینه‌سازی انرژی و زیست محیطی اظهار کرد: بررسی وضعیت زیست‌محیطی منطقه ویژه پارس به لحاظ کنترل آلاینده‌های هوا، آب و پساب از جمله اهداف «نقشه راه ایجاد سیستم یکپارچه مدیریت انرژی و محیط زیست در منطقه پارس» عملیاتی می‌شود. وی با اشاره به خلاهای دانشی موجود در بخش مدیریت انرژی و مدیریت زیست‌محیطی در منطقه پارس گفت: با در نظرگیری شرایط زیست‌محیطی و هدررفت‌های انرژی در منطقه پارس، اجرای طرح‌های بهینه‌سازی جریان انرژی و مدیریت انتشار آلاینده‌ها در منطقه، در دستور کار مطالعات ستاد بهینه‌سازی انرژی و محیط زیست قرار گرفت. برارزاده با اشاره به اینکه توسعه نقشه راه از خروجی این طرح پژوهشی است، اظهار کرد: با عملیاتی کردن نقشه راه ایجاد سیستم یکپارچه مدیریت انرژی و محیط زیست در منطقه ویژه اقتصادی انرژی پارس به دنبال بررسی بازار کسب و کار انرژی در منطقه اقتصادی انرژی پارس هستیم. این فعال پژوهشی در ادامه بررسی بازار کسب و کار انرژی در منطقه انرژی پارس را از دیگر برنامه‌های اصلی در راستای اجرایی‌سازی این طرح

پژوهشی خواند و گفت: ارزیابی و بررسی فعالیت‌های شرکت‌های خدمات انرژی و نحوه جذب سرمایه و فناوری‌هایی که مورد نیاز منطقه ویژه پارس است، باید توسعه یابند و در نهایت با ارزیابی پایش اکوسیستم خاص در منطقه به دنبال نحوه اجرایی‌شدن سیستم مدیریت انرژی در منطقه هستیم.

وزارت نیرو/

سی و نهمین همایش شیمی نیروگاه‌های کشور برگزار می‌شود

سی و نهمین همایش شیمی نیروگاه‌های کشور روزهای ۱۴ و ۱۵ دی ماه ۹۵ به میزبانی شرکت مدیریت تولید برق اصفهان در نیروگاه اصفهان برگزار می‌شود.

این همایش با هدف تمرکز و هم‌افزایی در جهت حل مشکلات شیمی نیروگاه‌ها، ارائه مقالات تخصصی و تجارب برتر، شناخت توانمندی‌های صنایع و تأمین کنندگان مواد شیمیایی، برپایی پانل‌های پرسش و پاسخ، کارگاه‌های آموزشی، نمایشگاه تخصصی و... برگزار خواهد شد. شعار این دوره از همایش «آسمان آبی، زمین سبز، انرژی پاک، رسالت شیمی» انتخاب شده است. محورهای همایش شامل تصفیه آب، فاضلاب و پساب‌های صنعتی، خوردگی و کنترل شیمیایی در نیروگاه‌ها، شیمی و محیط زیست، سوخت و روغن، رنگ و پوشش‌های صنعتی، روش‌های نوین آنالیز شیمیایی و بحران آب و راهکارهای مقابله و کاهش اثرات آن خواهد بود. در این همایش متخصصان شیمی نیروگاهی از سراسر کشور، دانشگاه‌ها، صنایع و سایر شرکت‌های ذی‌ربط حضور خواهند یافت.

مهر/ توسط وزیر اقتصاد؛

مصوبه شورای عالی اجرای اصل ۴۴ ابلاغ شد

وزیر اقتصاد، تصویب نامه شورای عالی اجرای سیاست‌های کلی اصل ۴۴ قانون اساسی را برای اجرا ابلاغ کرد.

به گزارش خبرگزاری مهر، بر اساس این مصوبه، تمامی نهادها و دستگاه‌های اجرایی متولی حوزه کسب و کار موظف شدند به منظور بهبود محیط کسب و کار و تشویق عموم به سرمایه‌گذاری و کارآفرینی به گونه‌ای عمل نمایند که ضمن فراهم شدن شرایط مناسب برای رونق کسب و کار فعالان اقتصادی و بخش خصوصی، رتبه کشور در شاخصهای جهانی کسب و کار به ویژه شاخص تجارت فرامرزی، بهبود یابد.

همچنین وزارت امور اقتصادی و دارایی موظف شده با استفاده از ظرفیتهای قانونی موجود، روند حذف و یا اصلاح قوانین و مقررات محل کسب و کار را با جدیت بیشتری پیگیری و هرچه سریعتر اصلاحات لازم را در این زمینه انجام دهد.

۱. به منظور بهبود محیط کسب و کار و تشویق عموم به سرمایه‌گذاری و کارآفرینی، تمامی نهادها و دستگاه‌های اجرایی متولی حوزه کسب و کار موظف اند به گونه‌ای عمل نمایند که ضمن فراهم شدن شرایط مناسب برای رونق کسب و کار فعالان اقتصادی و بخش خصوصی، رتبه کشور در شاخصهای جهانی کسب و کار به ویژه شاخص تجارت فرامرزی، بهبود یابد. در این خصوص وزارت امور اقتصادی و دارایی اقدامات لازم را با همکاری دستگاه‌های ذی ربط به عمل آورد. همچنین اتاق بازرگانی، صنایع،

معادن و کشاورزی ایران از طریق مشورت با فعالان اقتصادی و بخش خصوصی، پیشنهادهای مشخصی را در جهت بهبود محیط کسب و کار به مراجع قانونی ذی ربط ارائه دهند.

۲. با توجه به شناسایی برخی از قوانین و مقررات محل کسب و کار، وزارت امور اقتصادی و دارایی با استفاده از ظرفیتهای قانونی موجود، روند حذف و یا اصلاح این مقررات را با جدیت بیشتری پیگیری و هرچه سریعتر اصلاحات لازم را در این زمینه انجام دهد.

۳. با توجه به اتمام دوره ده ساله واگذاری سهام بابت طرح توزیع سهام عدالت و ضرورت تصمیم‌گیری در خصوص برخی از ابعاد این طرح، مقرر شد به فوریت گزارش لازم از سوی سازمان خصوصی‌سازی متضمن موارد لازم برای تصمیم‌گیری در شورا تهیه و در جلسه بعدی ارائه شود. همچنین مقرر شد چالش‌ها و مباحث مربوط به قیمت‌گذاری بنگاه‌های باقی مانده در فهرست واگذاری‌های سال ۱۳۹۵ به منظور تعیین سیاست مناسب برای تعیین تکلیف نهایی بنگاه‌های باقی مانده به جلسه بعدی شورا ارائه شود.

۴. حسب پیشنهاد هیات واگذاری، متن زیر به انتهای بند ۶.۲ ماده ۶ آیین نامه اجرایی نظام اقساطی واگذاری و نحوه دریافت بهای حقوق قابل واگذاری، موضوع تصویب نامه شماره ۶۳.۲.۲۰۶۳۲۹.۲۰۷۹۴۷ مورخ ۱۳۸۷.۱۲.۱۸ اضافه می‌شود:

«تمام یا بخشی از وجه التزام به عنوان خسارت تأخیر در تأدیه خریداران، با ارائه ادله موجه از سوی خریداران مبنی بر بروز عوامل خارج از اختیار آنان، در صورت تسویه کامل اصل و فرع اقساط مربوطه، با پیشنهاد سازمان خصوصی‌سازی و تصویب هیأت واگذاری قابل بخشودگی است.»

ایرنا/ گمرک ایران:

ایران در شاخص لجستیک ۱۸ پله صعود کرد

تهران- ایرنا- گمرک ایران اعلام کرد: براساس گزارش سال ۲۰۱۶ بانک جهانی، رتبه ایران در مجموع ۶ حوزه شاخص لجستیک با صعودی ۱۸ پله ای به رتبه ۹۶ ارتقا یافته که فضای تعامل مثبت در مناسبات بین‌المللی دولت تدبیر و امید در بهبود این شاخص، تأثیر بسزایی داشته است.

به گزارش ایرنا، براساس تعریف بانک جهانی، لجستیک تجاری دامنه‌ای از فعالیت‌های ضروری تجاری همچون حمل‌ونقل، انبارداری، یکپارچه‌سازی بارهای تجاری، امور گمرکی و تبادلات مرزی تا سیستم‌های توزیع بین‌المللی و درون‌کشوری را شامل می‌شود و به طور کلی لجستیک را می‌توان اسکلت تجارت توصیف کرد.

طبق مطالعات صورت گرفته توسط بانک جهانی، بهبود و ارتقای عملکرد لجستیک به عنوان یکی از اهداف مهم توسعه کشورها معرفی شده است، زیرا لجستیک تأثیر بسزایی بر فعالیت‌های اقتصادی کشورها دارد.

مشاهدات این بانک در سالهای ۲۰۱۴-۲۰۰۷ بیانگر این است که از میان کشورهای با درآمد سرانه هم‌سطح، آن کشورهایی که عملکرد لجستیکی بهتری داشته‌اند، شاهد یک درصد رشد بیشتر در تولید ناخالص داخلی (GDP) و دو درصد رشد بیشتر در تجارت بوده‌اند.

امروزه اهمیت فراوان عملکرد لجستیکی برای رشد اقتصادی، تنوع‌بخشی اقتصادی و کاهش فقر به‌خوبی درک شده است و اکنون این نکته که

دولت‌ها می‌توانند باعث تسهیل تجارت از طریق سرمایه‌گذاری روی زیرساختهای «سخت» و «نرم» شوند، به عنوان یک موضوع مهم سیاستی مدنظر بیشتر کشورها قرار گرفته است.

شاخص لجستیک عملکرد ۶ حوزه مختلف شامل کارایی فرآیندهای ترخیص کالا (سرعت، سادگی و قابل پیش‌بینی بودن تشریفات گمرکی)، کیفیت زیرساخت‌های تجاری و جابجایی (مثل مبادی ورودی، راه‌آهن، جاده‌ها، فناوری اطلاعات)، سهولت دسترسی به حمل و نقل بین‌المللی با قیمت رقابتی (هزینه‌ها)، شایستگی و کیفیت خدمات لجستیکی (عملکرد متصدیان حمل و نقل، کارگزاران یا واسطه‌های گمرک)، توانایی در تعقیب و ردیابی کالاهای ارسالی و مناسب بودن زمان تحویل محموله‌ها به مشتری در زمان برنامه‌ریزی شده یا زمان مورد انتظار است.

برپایه اعلام گمرک جمهوری اسلامی ایران، بر اساس گزارش سال ۲۰۱۶ بانک جهانی، رتبه ایران در مجموع ۶ حوزه ذکر شده با صعودی ۱۸ پله ای به رتبه ۹۶ ارتقاء یافته است که نه تنها فضای تعامل مثبت در مناسبات بین‌المللی دولت تدبیر و امید و فضای بهبود یافته وجهه بین‌المللی ایران در پسابرجام در این بهبود تأثیر بسزایی داشته است و اقدامات صورت گرفته توسط گمرک جمهوری اسلامی ایران درباره بهبود فرآیندهای گمرکی و ارائه خدمات الکترونیکی نیز نقش مهمی ایفا کرده است.

برپایه این گزارش، شاخص عملکرد لجستیک کشورهای مختلف در سال‌های گذشته بیانگر ایجاد یک روند مثبت در توجه به حوزه‌های کلیدی همچون فناوری اطلاعات در تجارت است.

گمرک جمهوری اسلامی ایران بهبود وضعیت عملکرد لجستیک را در شاخص‌های مرتبط به عنوان یکی

از اولویت های راهبردی سازمان تعریف کرده و با راه اندازی سامانه جامع امورگمرکی و ایجاد پنجره واحد تجاری، اهداف مورد نظر را پیگیری کرد.

نتیجه اقدامات صورت گرفته، منجر به توقف روند نزولی در شاخص مرتبط (فرآیندهای گمرکی) شده، بلکه با ۲۳ پله صعود از رتبه ۱۳۳ در سال ۲۰۱۴ به رتبه ۱۱۰ در ارزیابی ۲۰۱۶ بانک جهانی ارتقا یافت. همچنین در شاخص مرتبط با گمرک در سال ۲۰۰۷ بهترین رتبه یعنی ۶۳ کسب شده است، اما پس از آن روند نزولی وضعیت شاخص شروع شد به گونه ای که در ارزیابی های بعدی به ترتیب رتبه های ۱۰۶ و ۱۲۶ و ۱۳۳ کسب شد.

به گزارش ایرنا، امروزه لجستیک به عنوان پشتیبان فعالیت های تجاری- تولیدی، نقش حیاتی را در تحقق رشد اقتصادی هر کشوری ایفا می کند و توانایی یک کشور در تجارت جهانی به دسترسی بازرگانان آن کشور به شبکه های لجستیکی جابجایی محموله های تجاری در سطح جهانی وابسته است.

همچنین کارایی زنجیره های تامین یک کشور (از بعد هزینه، زمان و قابلیت اطمینان) به ویژگی های مشخصی از بازرگانی داخلی آن کشور یعنی عملکرد لجستیک داخلی (گمرک، زیر ساخت ها و کیفیت ارائه خدمات) وابسته است. داشتن عملکرد لجستیکی بهتر و روان سازی تجارت به نحو قابل ملاحظه ای با شکوفایی تجارت، تنوع صادرات، جذابیت برای سرمایه گذاری مستقیم خارجی و رشد اقتصادی مرتبط است.

اتاق تهران / دانشگاه آکسفورد نتایج مطالعات خود را منتشر کرد:

چشم انداز جهانی پروژه های سرمایه ای و زیرساخت تا سال ۲۰۲۰

دانشگاه آکسفورد با انجام پژوهشی، سرمایه گذاری تا سال ۲۰۲۰ را در دو سناریوی خوش بینانه و بدبینانه، بررسی کرده و بر اساس نتایج این مطالعه، این چشم انداز در بلندمدت مثبت است، اگرچه ممکن است در کوتاه مدت به دلیل نوسان بازارهای مختلف، کشورها استراتژی های جایگزین برای پروژه های اولویت دار خود تعیین کنند.

به گزارش معاونت بررسی های اقتصادی اتاق تهران، نتایج مطالعه چشم انداز جهانی پروژه های سرمایه ای و زیرساخت (Capital Projects and Infrastructure) که در سایت موسسه PWC، یکی از شبکه های ارائه خدمات تخصصی در جهان، منتشر شده موید این نکته است که فرصت های سرمایه گذاری بلندمدت در جهان وجود دارد. در سناریوی بدبینانه، افت اقتصادی چین و در سناریوی خوش بینانه تقویت رشد اقتصادی جهان مورد توجه قرار گرفته است و بسته به بروز هر یک از سناریوهای محتمل فوق، میزان سرمایه گذاری می تواند متفاوت باشد و شکاف این دو رقم، معادل ۱,۷ تریلیون دلار برآورد شده است. در سناریوی بدبینانه، سرمایه گذاری در زمینه زیرساخت در جهان در دوره زمانی پنج ساله ۲۰۱۶-۲۰۲۰ حدود ۲۷ تریلیون دلار و در سناریوی خوش بینانه حدود ۲۹ تریلیون دلار برآورد شده که تفاوت دو رقم مذکور نزدیک دو تریلیون دلار است.

در سناریوی بدبینانه رشد سرمایه گذاری در زمینه زیرساخت صفر فرض و پیش بینی شده است که منابع تخصیص یافته به زیرساخت در برخی مناطق جهان از جمله آسیا تا ۶۰ درصد و در آمریکا و کانادا تا ۱۵ درصد کاهش یابد. بخش های مواجه با بیشترین کاهش شامل حوزه های استخراج، حمل و نقل و تاسیسات بوده است که ۷۵ درصد از کاهش هزینه های انجام گرفته در سرمایه گذاری مربوط به این حوزه ها خواهد بود. مناطق اقتصادی وابسته به تولید کالاهای اساسی با کاهش تقاضای کشور چین و افت قیمت ها، با بیشترین کاهش در زمینه سرمایه گذاری مواجه خواهند شد. اما سناریوی خوش بینانه بر پایه تقویت اقتصاد منطقه یورو و آمریکا و کاهش قیمت نفت نهاده شده است. البته این احتمال مطرح است که به واسطه وقوع این تحولات، مخارج بیشتری در زمینه سرمایه گذاری زیرساخت صورت خواهد گرفت. چنانکه برآورد شده، رقم انباشت سرمایه گذاری در زیرساخت در فاصله سال های ۲۰۱۵ تا ۲۰۲۰ به حدود ۲۹ تریلیون دلار برسد. اگرچه ممکن است سرمایه گذاری در بخش استخراج حدود ۱۵ کاهش یابد، اما نتایج این پژوهش نشان می دهد که جهان شاهد رشد سرمایه گذاری در زمینه حمل و نقل به میزان ۳ درصد باشد.

همچنین پیش بینی شده است که کل سرمایه گذاری زیرساخت در منطقه خاورمیانه در سال ۲۰۱۶ حدود ۲۲۰ میلیارد دلار باشد که نسبت به تولید ناخالص داخلی (GDP) منطقه ۸,۹ درصد بوده و حدود ۵ درصد کل سرمایه گذاری زیرساخت در جهان را تشکیل می دهد. محققان دانشگاه آکسفورد همچنین این پیش بینی را ارائه کرده اند که بیشترین حجم سرمایه گذاری در زمینه زیرساخت در منطقه آسیا

پاسفیک با ارزش تقریبی ۲,۲ تریلیون دلار باشد که بیش از نیمی از رقم کل جهان را در بر می گیرد. نسبت سرمایه گذاری زیرساخت به تولید ناخالص داخلی منطقه ۹ درصد بوده که بیشتر از ۵,۹ درصد، میانگین جهانی است. بر اساس همین یافته ها به سرمایه گذاران در زیرساخت و پروژه های سرمایه ای توصیه شده که در سرمایه گذاری های کوتاه مدت با هدف دستیابی به رشد بلندمدت توازن بخشی مجددی داشته باشند. افزودن چابکی به مدل های اجرا و تحویل پروژه ها به منظور انطباق بهتر با تغییرات شرایط بازار، توجه دقیق تر به مشتریان، سازندگان، زنجیره تامین و ریسک های اعتباری در شرایط دشوار اقتصادی به منظور حفاظت از پروژه های سرمایه ای از دیگر توصیه های ارائه در این پژوهش شده است.

اطلاعات بیشتری از این گزارش، شامل اینفوگرافیک، نمودار و جدول را می توانید در **فایل پیوست** مشاهده کنید.

شاتا/

وعده ویتنام برای گسترش تجارت با ایران

رئیس سازمان توسعه تجارت ایران از وعده ویتنام برای گسترش تجارت با ایران خبر داد. به گزارش شاتا، ولی... افخمی راد که به منظور شرکت در دومین اجلاس کمیسیون مشترک اقتصادی ایران و ویتنام به این کشور سفر کرده بود، گفت: در این نشست بر گسترش روزافزون روابط تجاری تهران و

هانوی تاکید شد.

وی افزود: ضرورت برداشتن موانع موجود در مسیر تجارت ایران و ویتنام و وعده تسهیل تجارت برای تحقق هدف دو میلیارد دلاری تعیین شده از سوی روسای جمهور دو کشور از جمله موضوعات مورد تاکید از سوی مسئولان ویتنامی بود.

معاون وزیر صنعت خاطرنشان کرد: سیستم بانکی ویتنام برای حل مشکل کارگزاری بین بانک‌های دو کشور علاقه‌مند است و این علاقه‌مندی از سوی وزیر کشاورزی ویتنام که رییس اجلاس کمیسیون مشترک دو کشور نیز بود مورد تاکید قرار گرفت.

افخمی‌راد اظهار داشت: مسئولان ویتنامی در این نشست به تسهیل صدور ویزا برای تجار ایرانی به عنوان گامی در جهت افزایش حجم تجارت بین دو کشور تاکید داشتند و اعلام کردند که این موضوع جزو کارهای مهمی است که با جدیت مورد پی‌گیری قرار خواهد گرفت.

به گفته افخمی‌راد، بررسی چگونگی انعقاد توافق‌نامه تجارت ترجیحی بین ایران و ویتنام از موضوعات مورد علاقه طرفین بود که در اجلاس کمیسیون مشترک به بحث گذاشته شد.

وی عنوان کرد: در روز پایانی اجلاس کمیسیون مشترک ایران و ویتنام نیز یادداشت تفاهم همکاری در زمینه‌های مسائل بانکی، موافقتنامه تجارت ترجیحی، تبادل کالا، برگزاری نمایشگاه‌های مشترک، تبادل هیات‌های تجاری و... به امضا رسید.

مهر/

طرح جامع مالیاتی امسال اجرا می‌شود

رئیس کل سازمان مالیاتی با اعلام اینکه اجرای کامل قانون مالیات بر ارزش افزوده از برنامه‌های اصلی سازمان است، گفت: در سال جاری اجرای طرح جامع مالیاتی به عنوان «اقدام ۹۵» در دستور کار است.

به گزارش خبرگزاری مهر، سیدکامل تقوی نژاد رئیس کل سازمان امور مالیاتی در پیامی به مناسبت هفته فرهنگ مالیاتی گفت: نظام مالیاتی ایران امروز در بزنگاهی تاریخی قرار دارد. در سالی که «اقتصاد مقاومتی» در ریل اقدام و عمل قرار گرفته و ارکان مختلف نظام، برای محقق ساختن مفروضات اساسی این سیاست، همدل و هم‌زبان گشته‌اند، وفاق جمعی و مشارکت ملی برای ارتقای نظام مالیاتی کشور و شکوفایی اقتصاد ایران تبلوری کم سابقه یافته است. خرداد و تیرماه امسال، شاهد مشارکت چشمگیر شهروندان برای ارایه اظهارنامه مالیاتی بودیم. مشارکتی که در نوع خود کم سابقه و همراه با همدلی و تعاملی بی‌مانند بود. در کنار این حماسه ملی، عزم و تلاش کارکنان سازمان امور مالیاتی کشور، نمودی دوچندان یافته و همنوایی و هم‌آوایی سازمانی در عرصه نظام مالیاتی، نقشی تعیین‌کننده در دستیابی به این حماسه ماندگار داشت.

معاون وزیر امور اقتصادی و دارایی در متن این پیام خاطرنشان کرد: خوداظهاری در فضایی آرام با بالاترین میزان همدلی و مشارکت مردمی، از نتایج و پیامدهای ارزنده توافق مالیاتی امسال با اصناف کشور بود و نظام مالیاتی در رویکرد جدید خود، سیاست راهبردی «اعتماد به مردم» و خدمت‌رسانی هر چه

اثربخش‌تر به شهروندان را در دستور کار خود قرار داد و در آزمون تعامل و ارتباط با مردم، سربلند و موفق ظاهر شد که جا دارد در اینجا از این همدلی و هم‌زبانی مردم در خلق این حماسه اقتصادی، به نیکی یاد کنیم.

رئیس کل سازمان امور مالیاتی تصریح کرد: شهروندان ایران امروز بیش از هر زمان به آثار متعدد و مزایای پرشمار پرداخت مالیات در آبادانی و عمران شهرها و روستاها و توسعه زیرساخت‌های شهری و همچنین پیشبرد اهداف دولت در حوزه‌های امنیت، بهداشت، آموزش و تامین مالی امورات جاری کشور آگاهی و اشراف دارند. این اشراف نسبی به مقوله مالیات و کارکردهای آن، البته ماحصل برنامه‌های تحول‌آفرین فرهنگ‌سازی مالیاتی و همچنین اطلاع‌رسانی‌های موثر و بهنگام در مقاطع گوناگون است. وی ادامه داد: امروز کمتر کسی است که به اهمیت قطع وابستگی اقتصاد به درآمدهای نفتی و استفاده موثر از این سرمایه بین‌نسلی برای توسعه زیرساخت‌های کشور و پیشبرد طرح‌های عمرانی آگاهی نداشته باشد. این آگاهی عمومی نسبت به جایگاه کلیدی نظام مالیاتی با کارکردهای متنوعی که در قالب تامین درآمدهای عمومی کشور، توزیع ثروت در جامعه و گسترش عدالت اجتماعی، در کنار ثبات اقتصادی و اتکای اقتصاد کشور به منابع پایدار و سالم دارد، بی‌تردید از اهمیت ویژه‌ای برخوردار است.

تقوی نژاد گفت: مهمترین نیاز امروز کشور، افزایش کارایی و توان نظام مالیاتی به عنوان مطلوبترین شکل تامین مالی هزینه‌های کشور است و ارکان مختلف نظام برای جلب مشارکت مدنی، برای گسترش و فراگیر نمودن عدالت اجتماعی، بهره‌مندی موثر از

ظرفیت‌های به‌فعلیت در نیامده اقتصادی و تامین حداکثری هزینه‌های جاری کشور از محل درآمدهای درون‌زای اقتصادی به میدان عمل آمده‌اند. به ویژه در سال جاری که اجرای طرح جامع مالیاتی به عنوان «اقدام ۹۵» در دستور کار سازمان قرار گرفته و اصلاحیه جدید قانون مالیات‌های مستقیم نیز در حال اجرایی شدن است، همراهی و همدلی دولت و ملت از اهمیت مضاعفی برخوردار است. این در حالیست که اصلاح و اجرای کامل قانون مالیات بر ارزش افزوده نیز از برنامه‌های اصلی سازمان امور مالیاتی کشور است.

مهر/

جدول قیمت سکه و ارز روز شنبه منتشر شد

جدول قیمت انواع سکه و ارز روز شنبه در بازار منتشر شد.

به گزارش خبرنگار مهر، نرخ فروش هر قطعه سکه تمام بهار طرح جدید امروز شنبه در بازار یک میلیون و ۱۱۰ هزار و ۵۰۰ تومان، طرح قدیم یک میلیون و ۱۰۰ هزار و ۸۰۰ تومان، نیم سکه ۵۵۷ هزار تومان، ربع سکه ۲۹۴ هزارتومان و سکه گرمی ۱۹۱ هزارتومان اعلام شد.

همچنین نرخ هر گرم طلای زرد ۱۸ عیار در بازار داخلی ۱۱۳ هزار و ۱۹۵ تومان و نرخ هر اونس طلا در بازارهای جهانی ۱۳۶۶ دلار است.

در همین حال، صرافان بازار ارز نرخ هر دلار آزاد را برای فروش ۳۴۸۱ تومان، هر یورو را ۳۹۱۲ تومان،

هر پوند را ۴۶۵۸ تومان، لیر ترکیه ۱۲۲۸ و درهم امارات را ۹۵۵ تومان اعلام کردند.

جدول قیمت سکه و ارز روز شنبه

نوع سکه	قیمت بازار
سکه تمام طرح جدید	۱۱۱۰۵۰۰
سکه تمام طرح قدیم	۱۱۰۰۸۰۰
نیم سکه	۵۵۷۰۰۰
ربع سکه	۲۹۴۰۰۰
گرمی	۱۹۱۰۰۰
هر گرم طلای ۱۸ عیار	۱۱۳۱۹۵
نوع ارز	
دلار	۳۴۸۱
یورو	۳۹۱۲
پوند	۴۶۵۸
درهم امارات	۹۵۵
لیر ترکیه	۱۲۲۸

دنیای اقتصاد / در گفت‌وگوی «دنیای اقتصاد» با فعالان بخش خصوصی بررسی شد قواعد بازی در خیز اقتصادی

«توسعه و رشد اقتصادی مستلزم به کار گرفتن چه نوع اقداماتی است و ایران چگونه می‌تواند به رشد اقتصادی مناسب دست یابد؟» در پاسخ به چنین سوالاتی اقتصاددانان و فعالان اقتصادی می‌گویند: عناصر توسعه اقتصادی توجه به «حقوق مالکیت»، «استحکام قراردادها» و «وجود رقابت» است.

شاید به همین دلیل است که رئیس اتاق بازرگانی ایران نیز بر چنین ملزوماتی تاکید کرده و می‌گوید: برای اینکه بتوانیم به رشد و توسعه دست یابیم باید این سه قاعده بازی به کار گرفته شود. در همین رابطه فعالان بخش خصوصی در گفت‌وگو با «دنیای اقتصاد»، بر این موضوع تاکید دارند، چنانچه کشوری نتواند این سه عنصر مهم را تعریف کند، جز با اتکا به منابع طبیعی که آن هم نوسان خود را خواهد داشت، نمی‌تواند بهبودی در وضعیت اقتصادی خود ایجاد کند. برآیند این گزارش نشان می‌دهد، لازمه توسعه‌یافتگی و رشد اقتصادی کشور، به‌کارگیری «حقوق مالکیت»، «استحکام قراردادها» و «وجود رقابت» است، زیرا اگر در کشوری، حقوق مالکیت، تضمین شده نباشد یا قراردادها استحکام لازم را نداشته باشند، به این معنی که نقض آنها به‌راحتی امکان‌پذیر بوده و متضمن هزینه باشد و از طرف دیگر، رفتار بازیگران اصلی، به‌ویژه سیاست‌گذاران، غیرقابل پیش‌بینی و اقتصاد در معرض شوک‌های متعدد تصمیم‌گیری باشد، اقتصاد نمی‌تواند به رشد پایدار دست پیدا کند. از این‌رو به گفته فعالان اقتصادی، دولت زمانی می‌تواند این سه عنصر مهم اقتصادی را به بازی بگیرد که الزامات آن شامل «کوچک‌سازی دولت»، «تدوین قوانین شفاف و حمایتی»، «حذف قوانین زائد»، «دستگاه قضایی مقتدر و به‌کارگیری دیگر نهادهای نظارتی و حمایتی»، «رعایت اصل خصوصی‌سازی و بهره‌گیری از توان بخش خصوصی» و «عدم اتکاء اقتصاد به نفت و ذخایر طبیعی» را در دستور کار خود قرار دهد.

رعایت چند اصل مهم

فعالان اقتصادی در توضیح این سه قاعده بازی

می‌گویند: حقوق مالکیت به این معنا است که فرد، مالک همه عواید حاصل از نوآوری‌های خود است. دومین عنصر اقتصادی، استحکام قراردادها است. عاملی که بتواند قراردادها را تضمین کند؛ یعنی چنانچه شخصی با بنگاه یا فردی، به هر شکل قراردادی بسته باشد، این قرارداد استحکام داشته باشد. البته استحکام این قرارداد بستگی به قدرت و اشراف نظام حقوقی دارد. سومین عنصر اقتصادی رقابت است. یعنی یک فعال اقتصادی می‌تواند با تکیه بر توانایی خود، در بازاری رقابتی، سهمی از بازار را در اختیار بگیرد. رئیس اتاق بازرگانی تهران با تاکید بر ضرورت توجه به این سه عنصر مهم به «دنیای اقتصاد» می‌گوید: اگر می‌خواهیم به کشوری توسعه‌یافته تبدیل شویم یا رشد اقتصادی مناسب بدون اتکا به ذخایر طبیعی داشته باشیم، باید چند اصل مهم مدنظر قرار گیرد. مسعود خوانساری اولین اصل را آزادی عمل بخش خصوصی عنوان و اظهار می‌کند: بخش خصوصی باید به حقوق مالکیت و دیگر حقوق خود اطمینان داشته باشد و تا زمانی که این اتفاق رخ ندهد توسعه‌ای در کار نخواهد بود. وی اصل دوم برای به بازی گرفتن این سه عنصر مهم را، حد و مرز دخالت دولت در اقتصاد می‌داند و توضیح می‌دهد: مادامی که دولت فربه است و همه چیز تحت سیطره و دخالت آن قرار دارد، انتظار توسعه کمی غیرمنطقی است. زمانی می‌توانیم تعریف درستی از این سه عنصر داشته باشیم که اقتصاد ما دولتی نباشد.

به گفته وی، مادامی که دولت برای یک قانون بارها بخشنامه صادر می‌کند یا آیین‌نامه‌های متعدد تعیین می‌کند، نمی‌توان انتظار داشت که رشد اقتصادی سرعت گیرد؛ چراکه تعدد قوانین و وجود قوانین

مزاحم، اقتصاد و تولید یک کشور را دچار اختلال می‌کند. بنابراین زمانی می‌توان انتظار داشت که این سه عنصر اقتصادی بازی گرفته شوند که یک نظام کارآ برای حمایت از آنها وجود داشته تا موانع موجود بر سر راه برداشته شود. به گفته وی، به نوعی شفافیت باید بر اقتصاد حاکم باشد تا شاهد فساد و رانت نباشیم. خوانساری در عین حال معتقد است که اولویت اول دولت برای رسیدن به توسعه و رشد اقتصادی، باید بهبود فضای کسب‌وکار باشد.

ایجاد نظام‌های حمایتی

از سوی دیگر یک عضو هیات رئیسه اتاق بازرگانی تهران می‌گوید: چنانچه می‌خواهیم به رشد اقتصادی دست یابیم، باید به فکر حمایت از حقوق مالکیت فکری باشیم. زیرا اگر از این نوآوری‌ها و مالکیت فکری و معنوی افراد حمایت لازم به عمل نیاید، ایجاد و خلق دانش نیز تشویق نخواهد شد. سیده‌فاطمه مقیمی با بیان اینکه حقوق مالکیت هدف نیست، بلکه وسیله‌ای برای توسعه اقتصادی بیشتر است، گفت: در نظام حقوق مالکیت استیفای حقوق پدیدآورنده به جبران هزینه‌های انجام شده منحصر نمی‌شود، بلکه منافع اجتماع و مصرف‌کننده نیز مورد نظر است. وی تصریح کرد: قیمت‌های بالاتر برای مالکیت‌های فکری و کمبود امکانات مادی در بسیاری از کشورهای در حال توسعه سبب می‌شود که تقاضا برای این محصولات در این کشورها رشد نکند و از نظر مالکیت فکری با مشکل روبه‌رو شوند. بنابراین در تدوین نظام‌های حمایت از حقوق مالکیت باید به وضعیت خاص کشورها و نیازهای آنان توجه شود. مقیمی همچنین معتقد است که ضعف در مشکل حقوق مالکیت، در نهایت به مشکل در اجرای

قراردادها نیز منتهی می‌شود. یعنی چنانچه دولت از اجرای قراردادها حمایت کند، عوامل خصوصی تمایل خواهند داشت تا برای دستیابی به نتایج کارآمد مذاکره کنند. اما در غیر این صورت در زمینه استحکام قراردادها با مشکل روبه‌رو خواهیم بود. به گفته این فعال بخش خصوصی، حمایت از حقوق مالکیت به رشد و توسعه اقتصادی کمک خواهد کرد. یک نظام موثر و کارآمد با حمایت از حقوق مالکیت به جریان ورودی سرمایه‌گذاری مستقیم خارجی کمک خواهد کرد؛ چرا که به مالک فکری این اطمینان را می‌دهد که محصول فکری او از حمایت قانونی برخوردار بوده و مورد تجاوز قرار نخواهد گرفت. حال واضح است اگر چنین نظام حمایت‌گری وجود نداشته باشد، در بازی گرفتن سه عنصر مهم اقتصادی با مشکلات عدیده‌ای روبه‌رو خواهیم بود.

موانع توسعه در ایران

رئیس کمیسیون صادرات اتاق ایران نیز معتقد است معضل بزرگ اقتصاد ایران از آنجا شروع شد که اقتصاد ایران نفتی و دولتی شد. وی این دو مورد را مانعی بزرگ بر سر راه توسعه اقتصاد ایران می‌داند که اجازه نخواهد داد سه عنصر مهم اقتصادی آنگونه که باید به کار گرفته شوند. سیدرضی آقامیری می‌گوید: زمانی می‌توانیم این سه عنصر اقتصادی را به بازی بگیریم که دولت چابک و کوچک شود، دوم بخش خصوصی به میدان بیاید و مهم تر اینکه رشد اقتصادی نباید تنها از طریق تکیه بر ذخایر زیرزمینی چون نفت حاصل شود. زیرا چنین رشدی به هیچ عنوان قابل اتکا نخواهد بود. به گفته وی، رعایت نکردن و اهمیت ندادن به حقوق مالکیت، از مشکلات اساسی در کشور ما به شمار می‌رود. به‌طور

مثال ایران جزو معدود کشورهایی است که قانون کپی رایت در آن رعایت نمی‌شود و به نوعی تبدیل به یک عادت و رفتار شده است. این در حالی است که این امر جلوی خلاقیت افراد را می‌گیرد. به گفته وی، حضور نهاد مهمی چون قوه قضائیه، در اینجا پررنگ می‌شود که باید به‌عنوان یک نهاد قانونی نظارت بیشتری داشته باشد. وی در عین حال بر این باور است برای اینکه بتوانیم به سازمان تجارت جهانی (WTO) بپیوندیم و از این انزوا خارج شویم، باید حقوق مالکیت در اقتصاد به کار گرفته شود. آقا میری در عین حال تاکید می‌کند که بوروکراسی‌های اداری نباید مانع از ثبت مالکیت‌ها شود و در این زمینه دولت باید تا جایی که امکان دارد، قوانین و مقررات زائد را از بین ببرد.

ضعف قوانین در استحکام قراردادها

این فعال بخش خصوصی همچنین در مورد قاعده «استحکام قراردادها» می‌گوید: متأسفانه به دلیل ضعف قوانین، ما شاهد نقض مکرر قراردادها هستیم. در اینجا نیز نقش قوه قضائیه پر رنگ می‌شود. وی گفت: زمانی که ما شاهد نقض قراردادها از سوی دولت‌ها هستیم، انتظار استحکام قرارداد از سوی بخش خصوصی و دیگر افراد شاید کمی غیرمنطقی به نظر برسد.

زمانی که دولت گذشته قراردادهای خود با بخش خصوصی را به راحتی نقض می‌کرد، چگونه می‌توان انتظار داشت که افراد عادی پایبند به قرارداد باشند. از این رو باید قوانینی تدوین شود که دولت یا افراد به راحتی قراردادها را نقض نکنند. این فعال بخش خصوصی لازمه به کار گرفتن استحکام قراردادها در اقتصاد را همکاری دولت و بخش خصوصی عنوان می‌کند. از نظر وی، «رقابت‌پذیری» نیز نقش کلیدی

در توسعه اقتصادی دارد؛ چرا که یک اقتصاد باید بر اصل رقابت‌پذیری استوار باشد تا یک تولیدکننده یا فعال اقتصادی بتواند به راحتی سهمی از بازار را در اختیار داشته باشد، نه اینکه بازار به‌صورت انحصاری در اختیار عده‌ای خاص باشد.

میری در ادامه تاکید کرد: در اقتصادی که درصد بالایی از آن در اختیار دولت است، نمی‌توان انتظار رشد و توسعه اقتصادی را داشت. از این‌رو فقدان حضور بخش خصوصی واقعی در اقتصاد مانع پیش‌روی در مسیر توسعه می‌شود. بر این اساس یا باید فاتحه بخش خصوصی را خواند یا اینکه بررسی شود چرا بخش خصوصی نسبت به بخش دولتی مغفول مانده است؟ این در حالی است که براساس اصل ۴۴ قانون اساسی، بخش خصوصی واقعی باید جایگزین بخش دولتی شود. وی بر این باور است تا زمانی که بخش خصوصی قوی نداشته باشیم، دستیابی به رشد بالای اقتصادی امکان‌پذیر نیست؛ مگر اینکه مسوولان بخواهند این رشد را از طریق افزایش تولید نفت دنبال کنند.

براساس این گزارش، وجه اشتراک این سه قاعده مهم از نظر فعالان اقتصادی این است که به کارگیری آنها، موجب انگیزه برای کسانی می‌شود که قصد دارند برای پیشرفت اقتصادی خود و کشورشان گام بر دارند. به‌عنوان مثال، اگر حقوق مالکیت وجود نداشته باشد، افراد انگیزه‌ای برای کسب مال بیشتر نخواهند داشت، بنابراین تولید کالاها و خدمات نیز رونق نخواهد گرفت یا چنانچه رقابتی نباشد، صاحبان کسب‌وکارها اقدامی برای کسب سهم بیشتری از بازارها نخواهند کرد.

البته در این بین یک پرسش مهم مطرح می‌شود اینکه عناصر اقتصادی مدنظر کارشناسان یعنی

«حقوق مالکیت»، «استحکام قراردادها» و «وجود رقابت» چگونه در اقتصاد ایران تضمین می‌شوند؟ فعالان بخش خصوصی در این رابطه می‌گویند: به‌طور مثال نقض قراردادها، موجب به هم خوردن محاسبات طرفین معامله می‌شود، حال اگر به‌طور مکرر و فراگیر این امر رخ دهد، ثبات اقتصادی را مختل می‌کند. اگر سیاست‌گذار در کشور به دنبال این باشد که نقض قرارداد کمتر شود یا حقوق مالکیت رعایت شود، باید اقداماتی را در دستور کار خود قرار دهد. به گفته آنها اولین متولی که در این زمینه به ذهن می‌رسد دستگاه قضایی می‌تواند باشد؛ زیرا زمانی که حقوق مالکیت نقض می‌شود به دادگاه مراجعه می‌کنیم یا هنگامی که تعهدات قراردادی نقض می‌شود باز هم متوسل به دادگاه می‌شویم. اگرچه شورای رقابت وجود دارد، اما بازوی اجرایی آن در نهایت در اختیار قوه قضائیه است. در عین حال، اگرچه دولت می‌تواند برای جلوگیری از چنین اتفاقاتی، مجازات‌های نقض قرارداد را بیشتر کند و قضات به پرونده‌های نقض قرارداد سریع‌تر رسیدگی کنند، اما باید یکسری نهادها غیر از دادگاه‌ها نیز به کمک این قضایا بیایند. یعنی راهکارهایی غیر از راهکارهای قضایی برای جلوگیری از نقض قرارداد یا دریافت خسارت پیش‌بینی کرد. به‌طوری که براساس مطالعات علمی، در بیشتر کشورهای عضو سازمان جهانی مالکیت فکری (WIPO)، به‌طور مثال ثبت مالکیت صنعتی زیر نظر دولت و وزارتخانه‌های مرتبط با صنعت و بازرگانی، اقتصاد یا علم و فناوری قرار دارد. این در حالی است که در ایران این کار را قوه قضائیه انجام می‌دهد. بنابراین نهادهای دیگری باید همراستا با قوه قضائیه برای حمایت از حقوق مالکیت و استحکام قراردادها به کار گرفته شوند.

تعادل/

بخش خصوصی نق نمی‌زند، فریاد می‌زند**دکتر فرهاد فزونی نماینده اتاق تهران**

روزنامه تعادل مصاحبه‌ی با معاون سازمان توسعه تجارت کشور درج کرده بود که دقیقاً نشانه‌ی از دولت سالاری و خود بزرگ‌بینی مسوولان دولت یازدهم است که مدعی حمایت از بخش خصوصی است. دولتی که در ظاهر معتقد است بخش خصوصی باید به میدان بیاید و اقتصاد تخریب شده از سوی مسوولان دولت را از مشکلات رکود و بیکاری نجات دهد.

با توجه به فهرست درج شده از نکات کلیدی این گفت‌وگو به قسمت‌های مهم‌تر آن می‌پردازیم:

۱- «بخش خصوصی درک مناسبی از فضای کسب و کار خارجی ندارد.» ادعای چندانی در این مورد نداریم. اما معتقدیم اگر نمره بخش خصوصی فعال در تجارت بین‌المللی ۱۳ یا ۱۴ از بیست است، نمره مدیران تجاری بخش دولتی ۵ یا ۶ هم نیست. آنان که تا به حال یک گرم کالا در جهان نفروخته‌اند و دو نفر را استخدام نکرده و دیناری حقوق به کارگر و کارمند از محل درآمدهای کسب کرده خود نداده‌اند و فقط تئوری سر هم می‌کنند، نمی‌توانند دیگران را سنگ محک بزنند و ادعایی پیرامون تجارت خارجی داشته باشند. آنان که با شعارهای تکراری و نخ نما و سیاست بازی دروازه‌های بازارهای آسیای میانه، افغانستان، عراق و اروپا را روی بخش خصوصی بستند، آنان که صدها میلیارد دلار درآمد حاصل از فروش نفت را نابود و نفله کردند چه ادعایی دارند؟ آنان ابتدا به ملت پاسخ دهند که با درآمدهای حاصل

از فروش نفت بشک‌ه‌ی ۱۴۰ دلار چه کرده‌اند و آن درآمدها در کجای اقتصاد مملکت به کار رفته است؟ ابتدا بگویند با رانت‌سازی‌ها چه بلایی سر اقتصاد کشور درآورده‌اند؟ از فساد نهادینه شده در دولت که یقه بخش خصوصی را چسبیده سخن بگویند. خود را بری از اعمال دولت‌های گذشته ندانند. دولتمردان امروز همان قدر مسوولند که آنان بودند و هستند. لابد مطابق معمول فکر می‌کنید که مشکلات اقتصادی کشور با یک بخشنامه دولت یازدهم باید حل و فصل می‌شد و اگر نشده تقصیر بخش خصوصی است. زهی خیال باطل. نتایج زیان‌ها و تصمیمات اقتصادی اشتباه دولت‌های گذشته و امروز گریبان بخش خصوصی را گرفته است. دولتیان که مشکلی ندارند. حقوقشان را سر موقع دریافت کرده‌اند و ترفیع‌شان را هم به موقع گرفته‌اند.

۲- «تولیدکننده داخلی، سرریز تولید خود را صادر می‌کند و هدف ندارد.» چرا وقتی می‌خواهید سرمایه‌گذاری خارجی را جذب کنید صحبت از بازاری با ۸۰ میلیون مصرف‌کننده سر می‌دهید ولی تولیدکننده داخلی باید فقط در فکر صادرات به خارج باشد؟ اگر امروز تولیدکنندگانی را می‌بینید که بدون داشتن تسلط کامل بر بازارهای خارجی قصد دارند مازاد تولید بر مصرف داخلی خود را صادر کنند به دلیل رکود دولت پرورده‌ی است که دولت یازدهم برای مقابله با تورم بر بازارهای مصرف داخلی حاکم کرده است. این تولیدکنندگان نه برای حشمت و جاه که از بد حادثه به سازمان توسعه تجارت کشور به پناه آمده‌اند. آن هم به اشتباه. مضافاً مگر دولتیان زمان می‌دهند که بخش خصوصی برای کسب و کار خود هدف تعیین کند؟ ۸۰ درصد اقتصاد کشور زیر چکمه سیاست بازی‌های دولت‌هاست و هر روز با

تغییر یک دولت، سیاست‌های اقتصادی دولت جدید با ۱۸۰ درجه اختلاف بر کشور حاکم می‌شود. به این ترتیب چطور می‌توان هدف داشت؟

۳- «بخش خصوصی تصور می‌کند همه دروازه‌های جهانی در اختیار ما قرار دارد.» سوگند جلاله می‌خوریم که درست بر عکس است. بخش خصوصی راستین می‌داند که مدیران بخش دولتی فقط می‌توانند دروازه‌های خارجی را روی صادرات ما ببندند. ما فهمیده‌ایم که بخش دولتی در تجارت ناتوان است و هیچ چیزی جز سنگ‌اندازی برای نشان دادن قدرت حاکمیتی خود ندارد. لطفاً قدری توجه کنید. بخش خصوصی ۱۳ درصد از اقتصاد کشور را در اختیار دارد. ۸۰ درصد اقتصاد تحت کنترل دولتمردان است. این اقلیت ۱۳ درصدی را فراموش کرده و کنار بگذارید. شما با آن ۸۰ درصد تحت اختیار خود چه گلی به سر صادرات و اقتصاد کشور زده‌اید؟ پول نفت هم که در اختیار شما بوده است. چرا شما با تولیدات خود اقتصاد کشور را رونق نداده‌اید؟ چرا شما صادرات کشور را شکوفا نکرده‌اید. شما که لالایی بلدید چرا خودتان خوابتان نمی‌برد؟ چرا نمی‌گویید که فرمان تاریخی مقام معظم رهبری پیرامون اصل ۴۴ را چگونه اجرا کرده‌اید؟ چرا بعد از وضعیتی که اجرای این فرمان می‌خوانید هنوز ۸۰ درصد اقتصاد تحت امر شما دولتیان است؟ چرا برای تکیه بر مسند قدرت خود جلو خصوصی‌سازی صحیح را گرفتید؟ این را رییس دولت هم به صراحت اعلام می‌کند. اقتصاد این کشور که دست بخش خصوصی نبوده و نیست. مالکان و کنترل‌کنندگان ۸۰ درصد اقتصاد کشور باعث و بانی چنین مصیبت‌هایی هستند. چرا از آنان سوال نمی‌کنید؟ مطابق معمول وقتی کارتان گیر می‌کند، مقصر بخش خصوصی است و وقتی راه

می‌افتد برای خودتان هورا می‌کشید.

۴- «در کدام یک از کشورهای توسعه‌یافته جوایز صادراتی به صادرکنندگان می‌دهند؟» مگر ما کشور توسعه‌یافته هستیم که ما را با کشورهای توسعه‌یافته مقایسه می‌کنید؟ ما پیش رفته‌ایم؟ پس لطفاً شما پاسخ دهید: در کدام کشور توسعه یافته نرخ تورم ۴۰ درصد بوده است؟ در کدام کشور پیشرفته نرخ تسهیلات ۲۸ درصد است؟ در کدام کشور توسعه یافته ۸۰ درصد اقتصاد کشور در دست دولت است؟ در کدام کشور توسعه یافته به جای اینکه اقتصاد بر سیاست حاکم باشد، سیاست بر اقتصاد حاکم است؟ در کدام کشور دولت اعلام می‌کند که نمی‌داند درآمدهای چند صد میلیاردی نفتی کجا صرف شده است؟ در کدام کشور توسعه‌یافته وزارتخانه‌ی به وسعت وزارت صنعت، معدن و تجارت ما با این خیل عظیم کارمندان وجود دارد که در همه امور و کار و فعالیت‌های بخش خصوصی دخالت می‌کنند؟ شما که معتقدید «حمایت باعث تضعیف رقابت می‌شود» چرا امیدوارید «بسته حمایت از صادرات غیر نفتی به سرنوشت بسته خروج از رکود دچار نشود.» البته ظاهراً به عملکرد دولت خود در مورد بسته خروج از رکود معترض هستید و آن را نابود شده تشخیص می‌دهید.

۵- «اگر بخش خصوصی فکر می‌کند در کشورهای دیگر از تولید بیشتر حمایت می‌شود چرا کارخانه خود را منتقل نمی‌کنند؟» تا به حال از مبحث فرار سرمایه چیزی به گوشتان خورده است؟ می‌دانید که فرار سرمایه یکی از مشکلات اساسی اقتصاد است؟ آیا سازمان توسعه تجارت علاقه دارد که این مشکل را بزرگ‌تر از همین حد بکند؟ شما از میزان سرمایه‌های ایرانیان خارج کشور چیزی خوانده‌اید؟

شما از تلاش دولت برای بازگرداندن سرمایه‌های عظیمی که توسط ایرانیان خارج از کشور به وجود آمده خبری دارید؟ اینها ایرانیانی هستند که سرمایه داشته و نداشته خود و دانش و تجربه خود را برداشته و به همان کشورهای توسعه‌یافته مورد توجه شما رفته‌اند و با کار و زحمت و اطمینان از سیاست‌های پایدار و صحیح اقتصادی ثروت خود را هزاران برابر کرده‌اند. در حالی که دولت این ایرانیان توانمند خارج از کشور را به بازگرداندن سرمایه‌های خود به ایران تشویق می‌کند سازمان توسعه تجارت چرا آن فعالان اقتصادی را که در داخل کشور همه مشکلات را تحمل می‌کنند و قصد دارند چراغی را که برافروخته‌اند، روشن نگاه دارند و برای چند نفر از هموطنان خود کار و زندگی با عزت فراهم آورند به رفتن از ایران ترغیب می‌کند؟ جای خوشحالی است که سیاست‌های نظام را سازمان توسعه تجارت تعیین نمی‌کند و از سرکردگان نظام نیستید که این گفته ناصواب به عنوان یک دستور به اجرا درآید. اتفاقاً شاه هم می‌گفت کسانی که ناراضی هستند، می‌توانند پاسپورت بگیرند و از ایران بروند. سرانجامش را هم دیدیم.

۶- «بخش خصوصی بداند که بازیگر اصلی حوزه تجارت است و اگر نتواند از ظرفیت‌های دولت استفاده کند، فرصت‌سوزی کرده است.» بخش خصوصی خوب می‌داند که تنها بازیگر عرصه تجارت است و می‌داند که باید دست‌ها را روی زانوهای خود بگذارد و بلند شود. چون طی چندین دهه دیده و فهمیده است که دولت نه تاجر است و نه مشکلی را می‌تواند حل کند. اما شما از کدام فرصت‌ها صحبت می‌کنید؟ دولت بدهی‌های خود را به بخش خصوصی پرداخت کرده است؟ بسته خروج از رکود دولت کارساز شده است؟

از صادرات حمایت کرده‌اید؟ یا فقط به گفتار درمانی بسنده کرده‌اید؟ شما که خود از بخش عمده‌یی از کارهای انجام شده و نشده دولت انتقاد کرده‌اید، شما که معتقدید در کشور توسعه یافته ما نباید از صادرات حمایت شود از کدام فرصت‌ها صحبت می‌کنید؟

۷- در مورد بقیه این گفت‌وگو صحبت نمی‌کنم. فقط همان‌طور که بیست و اندی سال پیش در گزارشی که پیرامون مشکلات صادرات و نقش دولت در رفع آنها برای وزیر صنعت آن روز و امروز نوشتیم، به دولت یادآور می‌شوم «تو خود حجاب خودی حافظ از میان برخیز.» بخش خصوصی هیچ کمکی از شما دولتمردان نمی‌خواهد. نه حمایتی، نه سیاستی و نه هدایتی. فقط دست از سر اقتصاد کشور بردارید. تو که نوشم نه‌یی نیشم چرایی؟ دولت باید خود را کوچک کند و سازمان‌های بی‌خاصیت و هزینه‌ساز خود را تعطیل کند و دخالت خود را در اقتصاد به سمت صفر سوق دهد. نتیجه چند دهه حاکمیت دولت بر اقتصاد را با تورم ۴۰ درصدی، رکود و بیکاری دیده‌ایم. تصور نمی‌کنم اگر بزرگمردان نظام اقتصاد کشور را به دست بخش خصوصی بسپارند نتیجه‌یی بدتر از این حاصل آید. شما از سر راه کنار بروید حتماً بخش خصوصی وضعیت اقتصاد کشور را بهبود خواهد بخشید و با اجرای صحیح اقتصاد مقاومتی مورد نظر رهبر معظم انقلاب شریطی را به وجود خواهد آورد که معظم‌له از بیکاری جوانان شرم‌منده نباشند.

۸- و بالاخره روی سختم با ریاست محترم جمهور، معاون اول ایشان و وزرای اقتصادی دولت یازدهم است. بارها خود گفته‌اید که بدنه دولت در اجرای اصل ۴۴ کارشکنی و مقاومت کرد. امروز هم مدیرانی در بدنه دولت هستند که بر خلاف سیاست‌های مورد

نظر دولت بخش خصوصی را به تخریب اقتصاد و عدم کارایی متهم می‌کنند. بنابراین در اجرای سیاست‌های خود موفق نخواهید شد و از سوی دیگر صحبت‌های بزرگ دولتمردان هم در بزرگداشت بخش خصوصی خریدار نخواهد داشت. بالاخره یا باید قسم را باور کرد یا دم خروس را. این نق زدن هم نیست. بخش خصوصی کوچک نیست که نق بزند. آن هم نزد کسانی که علاقه دارد از سر راهش کنار بروند. این یک فریاد بلند و رساست. فریاد بلند اعتراض یک نماینده بخش خصوصی.

دنیای اقتصاد /

نامه رئیس‌جمهوری و ۴ نکته

شاهین بیات

نامه رئیس‌جمهوری به مردم که بر دو محور ساماندهی نظام شفافیت اطلاعات و ارائه لایحه در این خصوص و برخورد با تمامی صاحبان منفعت استوار است موجب دلگرمی در مقابله با یکی از اشکال فساد اداری در ایران شد. اما در کنار این دستور، باید به ابزار و الزامات پیاده‌سازی دقیق این تعهد توجه کرد. تحقق شفافیت در حوزه حقوق‌ها و دریافتی‌ها در چارچوب یک سیستم اداری و بوروکراتیک به لوازم و ابزارهایی نیاز دارد که بدون تامین آن نمی‌توان به سطح حداقلی از شفافیت دست یافت. از همین رو لازم است به چهار نکته حیاتی برای رسیدن به این مهم توجه کرد:

اول اینکه شفافیت را باید در دو سطح داده‌ها و

اطلاعات و همچنین قوانین و رویه‌ها مدنظر قرار داد. البته این دو سطح از یکدیگر تا حدود زیادی متمایز هستند.

در مورد شفافیت در داده‌ها باید مشخص شود که از یک طرف دریافتی‌های هر کدام از دستگاه‌ها بر چه اساس و ضوابطی بنیان گذاشته شده است و از طرف دیگر این ضوابط خود بر چه مبنایی قرار گرفته‌اند و در نهایت چگونه اجرایی و عملیاتی می‌شوند. در این سطح شاید نور تاباندن بر میزان دریافتی همه کارمندان دولت بر خلاف اصول و رویه‌های حقوقی باشد.

اگر در این سطح بخواهیم حقوق تمام کارمندان دولت را به حوزه عمومی بکشانیم، خدشه به اطلاعات خصوصی و شخصی است و نقض حوزه خصوصی شهروندان محسوب می‌شود.

اما در سطح رویه‌ها و مقررات هیچ محدودیتی قابل اعمال نیست، چون همه افراد باید از قوانین و مقررات پیروی کنند. اما مشکل نظام حقوقی ما نسبت به دیگر نظام‌های حقوقی دیگر تعدد و تداخل احتمالی قوانین است. این مساله باعث پیچیدگی شده و بر ابهامات می‌افزاید. به‌عنوان نمونه در دستگاه‌های دولتی آیین‌نامه‌های مختلفی وجود دارد که هر کدام بر اساس توجیهات خود از ماهیت متفاوتی برخوردارند؛ به همین دلیل مشخص نیست که هر کدام از این آیین‌نامه‌ها از چه قوانین موضوعه‌ای پیروی می‌کنند و صرفاً برای عده قلیلی این معنا و ارتباط قابل تشخیص و بازآفرینی است. براساس رویه‌های حقوقی موجود باید قوانین در روزنامه رسمی منتشر شوند، اما صرف این انتشار برای ابراز چنین شفافیتی کفایت نمی‌کند؛ درحالی‌که معنا و مفهوم قوانین باید قابل بیان برای همه شهروندان باشد. در کشورهای دیگر

IRAN ELECTRO EXPO 2016

یازدهمین نمایشگاه بین‌المللی

برق، الکترونیک و تجهیزات وابسته

The 11th Int'l Exhibition of
**Electricity, Electronic
Equipment & Related Industries**

Mashad Int'l Exhibition Company

20-23 July, 2016 / Opening hours: 4-10 PM

www.aresa.ir

Fairnews.ir

تفاوت و تمایزی نباید به اینجا ختم شود که برخی دستگاه‌ها و مشاغل خود را از کل قانون مستثنی کنند و نظام پرداخت موازی را برای کارکنان خود مورد توجه قرار دهند. چنین استثنائگرایی امکان نظارت را برای زیرسیستم‌های ارزیابی و تطبیق دشوار و حتی غیرممکن می‌کند. بنا به همین دلیل و برای پرهیز از چنین آسیب و چالشی باید قانون مشاغل را به صورت طبقه‌بندی شده تعریف کرد و در چارچوب همان نظام کلی تفاوت‌ها و حد و حدود آن مدنظر قرار گیرد. در چنین شرایطی دستگاه‌های مختلف نیازی به برقراری نظام موازی احساس نخواهند کرد.

نکته چهارم اینکه در قانون ممنوعیت تصدی بیش از یک شغل بر این مساله صحه گذاشته شده که کارکنان دولت نمی‌توانند عضو هیات‌مدیره شرکت‌ها باشند؛ جز شرکت‌های تعاونی ادارات. این حکم هنوز وجود دارد و در بیانیه رئیس‌جمهور هم به آن اشاره شده است. اما در مواردی که دستگاه‌های دولتی، شرکت‌های تابعه ایجاد کرده‌اند، گره کوری به‌وجود آمده است. مشکل از آنجا نشات می‌گیرد که برای هیات‌مدیره این شرکت‌ها باید افرادی معرفی شوند؛ اگر این افراد خارج از دستگاه دولتی باشند اعمال نظارت با موانعی مواجه می‌شود و اگر از کارکنان دولت افرادی برگزیده شوند، نقض صریح قانون است؛ بنابراین از یک طرف منع قانونی و از طرف دیگر محدودیت‌های اجرایی و عملیاتی دستگاه‌های دولتی را با این پرسش جدی مواجه کرده است که با چه مکانیزمی اعضای هیات‌مدیره انتخاب شوند. به نظر می‌رسد در این زمینه رئیس‌جمهور و دولت باید ورود پیدا کنند تا مشخص شود معیار انتخاب اعضای غیردولتی به‌عنوان نمایندگان دولت در شرکت‌هایی که دولت در آنها سهامدار است، چیست؟

گفته می‌شود قوانین و رویه‌های حقوقی باید به صورت قابل فهم برای همه شهروندان بیان شود و این یکی از کارکردهای دولت است.

نکته دوم اینکه با وجود تلاش‌ها برای تدوین قانونی که در آن همه گریزگاه‌ها بسته و تبعیت شهروندان از آن تامین شود، باز این احتمال وجود دارد که راه گریزی باقی مانده باشد. به‌طور مثال پس از اجرای چند ساله قوانینی که همه‌جانبه تدوین شده‌اند و به قول معروف و مالوف همه موارد را تحت پوشش قرار داده‌اند، باز هم مواردی بر ملا می‌شود که حکایت از غفلت تدوین‌کنندگان اولیه دارد. بنابر همین ملاحظات، مبارزه با فساد را باید در یک فرآیند تدریجی مورد پیگیری قرار داد و روندهای اصلاحی را شتاب زده و سیاست‌زده اعمال و اجرا نکرد. پروسه اصلاح قوانین و رویه‌های حقوقی در زمینه مبارزه با فساد و کژکارکردها در سیستم بدون یک نگاه پراگماتیستی و عملیاتی امکان‌پذیر نیست. به همین دلیل تا قانونی نگاشته نشود و گریزگاه‌های آن مورد توجه اهالی حقوق قرار نگیرد، چنین مبارزه و مقابله‌ای جنبه نظری به خود خواهد گرفت، نه عملیاتی. این فرآیند نیازمند اصلاحات مداوم و دائمی است و در نقطه خاصی به پایان نمی‌رسد. چنین پروسه‌ای در روند تکوینی خود در محدوده‌ای خاص و زمان قطعی و از پیش تعیین‌شده‌ای به پایان نمی‌رسد. در قوانینی که بشر به رشته تحریر درآورده است، همیشه موارد خلأ و ابهامی به‌دست می‌آید؛ بنابراین قوانینی که در گذشته نگاشته شده در صورت عدم‌بازبینی سیستم را با عدم‌توازن و تناقض مواجه خواهند کرد.

نکته سوم اینکه تثبیت و اعمال دستمزدهای برابر غیرممکن است؛ چون در این حیطة با تفاوت در کارکردها و ریسک فعالیت‌ها مواجه هستیم؛ اما چنین

مدیریت روبات‌هایی که کسب و کارتان را اداره می‌کنند

دنیای اقتصاد /

مترجم: فریبا ولیزاده

منبع: sloanreview.mit.edu

به نظر شما، تحولات عظیم در حوزه فناوری در طول پنج سال آتی چه تغییراتی در عملکردهای مدیریتی ایجاد خواهند کرد؟ ویلیام گیسون، نویسنده کتاب‌های علمی-تخیلی چنین گفته است: «آینده همین‌جاست. اما هنوز به‌طور مساوی توزیع نشده است.» لزومی ندارد برای مشاهده تغییرات مدیریتی در پنج سال آتی صبر کنید. فقط با بررسی چند شرکت که در حال حاضر در آینده سیر می‌کنند و گوی رقابت را از بسیاری ربوده‌اند.

شما همچنین باید همواره بتوانید نگاه و بینش خود را گسترش دهید تا در برابر دانش و فناوری‌های نوظهور کور نمانید. شرکت‌هایی مثل گوگل، فیس‌بوک و آمازون یا بسیاری از شرکت‌هایی که در سلیکون ولی فعالیت می‌کنند را در نظر بگیرید. این شرکت‌ها سالانه ده‌ها هزار نفر را استخدام می‌کنند. اگر با ذهنیت قرن بیستم فعالیت کنید، این کارکنان

درست مثل اجداد صنعتی خود، روز خود را صرف تولید محصولات کارخانه شما خواهند کرد اما امروز بسیاری از کارکنان به جای تولید محصولات فیزیکی، نرم‌افزار تولید می‌کنند. اگر به ذهنیت کارخانه‌های قرن بیست‌ویکم توجه کنید در خواهید یافت که بخش عظیمی از کار در این شرکت‌ها، به کمک برنامه‌های نرم‌افزاری و الگوریتم‌های مختلف انجام می‌شود. این برنامه‌ها در نقش کارکنان کسب و کارها فعالیت می‌کنند و توسعه‌دهندگان نرم‌افزارهای انسانی که تولیدکنندگان این قبیل برنامه‌ها هستند، مدیران آنان به‌شمار می‌روند.

همه روزه، این مدیران بازخوردهایی درخصوص کیفیت عملکرد کارکنان الکترونیک خود دریافت می‌کنند و این بازخوردها در قالب تغییرات کاربردی جزئی و به‌روزرسانی برنامه‌ها یا الگوریتم‌ها اعمال می‌شود. واضح است که این گروه از مدیران، مدیران ارشدی هم دارند که در حال رصد عملکرد آنان هستند. اما سلسله مراتب اغلب تخت است و سطوح مختلف مدیریتی در حول مجموعه‌ای داده محور از «اهداف و نتایج کلیدی» قابل اندازه‌گیری فعالیت

می‌کنند که حتی امکان هدایت کارکنان الکترونیک را بر اساس همین اهداف فراهم می‌کنند.

اگر با وجود این توضیحات هنوز هم مفهوم چنین مدیریتی به اندازه کافی شفاف نیست، اینبار تصور کنید همین الگوریتم‌ها مدیریت مدیران انسانی را بر عهده می‌گیرند. Uber نمونه خوبی از این نوع مدیریت است. تاکسی‌های این شرکت نه توسط یک فرد بلکه به کمک برنامه‌ای مدیریتی که درخواست‌های مشتریان را جمع‌آوری و به نزدیک‌ترین اتومبیل ارسال می‌کند، به محل مورد نظر مشتری اعزام می‌شوند. عامل انسانی هنوز در حلقه مذکور نقش دارد، هم در نقش کارکنانی که خدمات نهایی (رانندگی تاکسی) را برای مشتری انجام می‌دهند و هم در نقش مدیرانی که برای الگوریتم‌های مذکور مجموعه قوانینی را طرح می‌کنند. مدیران انسانی علاوه بر این زمانی که عملکرد هر یک از کارمندان یا رانندگان توسط مدیران الکترونیک و به واسطه دریافت نظرات و تجارب مشتریان زیر سوال برود، وارد تعامل مستقیم می‌شوند.

در حال حاضر، هرچند برای چنین قضاوتی زود است

اما می‌توان ادعا کرد وظیفه اصلی مدیریت از مدیریت کسب و کار به مدیریت ربات‌هایی که کسب و کار را اداره می‌کنند تغییر پیدا خواهد کرد. برخی مفاهیم مرتبط با این بینش عبارتند از:

۱. وظایف یک برنامه‌نویس یک فروشگاه فناوری اطلاعات در قرن بیستم تعریف چندان متفاوتی از کارگر مونتاژ یک کارگاه تولیدی نداشت. یک توسعه‌دهنده قرن بیست‌ویکم به طرز قابل توجهی در طراحی و توسعه مشتری محور محصول دخالت دارد. در برنامه‌های بزرگ‌تر، این امر در قالب فعالیت تیمی انجام می‌شود که وظیفه رهبری در آن به معنای سازماندهی یک بینش مشترک خلافاً است. فناوری، یک فعالیت پشت صحنه سازمانی نیست بلکه یکی از قابلیت‌های اصلی سازمان در اجرای مهارت‌های مدیریتی است. در شرکت‌هایی که مدیر ارشد اجرایی نقش طراح ارشد محصول را برعهده دارد (مثل لری پیچ، جف بزوس یا استیو جابز) معمولاً در مقایسه با شرکت‌هایی که رهبران آنها قابلیت هدایت همزمان کارمندان و کارکنان الکترونیک را نداشته

باشند، عملکرد بهتری دارند.

۲. در سازمان‌های قرن بیستم، جذب بودجه بیشتر برای استخدام نیروی انسانی به نفوذ بیشتر منجر می‌شد. در سازمان‌های قرن بیست‌ویکم مهارت جذب نیروی کار بیشتر منجر به اثربخشی بیشتر می‌شود. حتی در مشاغلی که در دسته مشاغل برنامه‌نویسی طبقه‌بندی نمی‌شوند، توانایی ایجاد و هدایت منابع الکترونیک پیشرفتی کلیدی است. فروشنده‌ای که می‌تواند از رباتی برای ارسال لینک آگهی به LinkedIn استفاده کند از سایر همکاران خود موفق‌تر خواهد بود. بازاریابی که می‌تواند اپلیکیشنی برای جمع‌آوری داده طراحی کند در مقایسه با شرکتی که برای این کار از نیروی‌های خارج از سازمان کمک می‌گیرد، مزیت رقابتی دارد.

۳. مدیران باید به طراحان محصول ماهری تبدیل شوند و توان تعامل با مشتری و آشنایی با نیازهای آنان را هم داشته باشند و وعده ارائه خدماتی را به آنان دهند که در طول زمان بهبود و توسعه پیدا خواهد کرد و به خوبی پاسخگوی نیازهای آنان خواهد بود. سرویسی نظیر Uber بر اساس بازاریابی عمیق در سیستم حمل‌ونقل شکل گرفته است. قبل از ظهور Uber چه کسی تصور می‌کرد که مسافر بتواند اتومبیلی را به نقطه‌ای خاص فرا بخواند و از زمان رسیدن وسیله نقلیه مذکور به محل مورد نظر هم اطلاع داشته باشد؟

۴. کارکنان می‌توانند نه تنها به واسطه آموزش بلکه از طریق دستیاران نرم‌افزاری که امکان انجام کارهای آنان را فراهم می‌کنند، مهارت‌های خود را افزایش دهند. افسانه راننده‌های تاکسی‌های سیاه لندن در گذر زمان اکنون به کمک نقشه خوان گوگل،

اپلیکیشن Waze و Uber و Lyft به روشنی برای همه آشکار شده است. دغدغه‌های فراوانی در خصوص جایگزین شدن فناوری‌های نوظهور با نیروی انسانی وجود دارد، اما در شرکت‌هایی که من آنها را «شرکت‌های اقتصاد آتی» می‌نامم، فناوری به واسطه

تقویت نیروی کار فرصت‌های جدیدی پیش‌روی کسب و کارها قرار می‌دهد. هنوز در آغاز دوره جدیدی از تحولات هستیم، عبور از اقتصادی تحت‌سلطه نیروهای انسانی و گذر به اقتصاد کارگران الکترونیک. چالش بزرگ مدیریت در

سال‌های پیش‌رو، درک نحوه کار همزمان با نیروی انسانی و ماشین‌ها و شناسایی مدیران آنها خواهد بود.

جنگل ابر - شاهرود

مخاطبان محترم بولتن الکترونیک
سندیکای صنعت برق ایران (رسانا)
خواهشمند است نظرات، پیشنهادهای
و نقدهای خود را از طریق ایمیل
ahmadi@ieis.ir و یا شماره تلفن های
۰۶-۶۶۵۷۰۹۳۰ به ما اطلاع دهید.
با تشکر و سپاس از همراهی شما

نازنین احمدی
مسئول بولتن روزانه سندیکا

ISNA PHOTO

Masoud Mohaghegh